

ANT

Haftalık Dergi • 3 Eylül 1968 • Sayı: 88 • 125 Kuruş

MUSTAFA KEMAL'E İHANE

HAFTANIN
NOTLARI

Yine kıyım!

■ ANT'nın 86. sayısında yayınlanan ve Ulus İlçesi İlköğretim Müdürü Nidal Kuru'nun kıyımına uğradığını belirten haberimizden sonra şimdi de yine Ulus İlçesi'nde ilköğretim müfettişliği yapan Metin Bıçakçı hiçbir neden gösterilmeden Nevşehir'e ilkokul öğretmeni olarak sürülmüştür. Bu kıyımın da gerçek nedeni, Bıçakçı'nın orman içi köylerinde kurulan orman kooperatiflerini desteklemesi, halktan gizlenen gerçekleri köylülere anlatmaya çalışmasıdır. Bir milletvekili, konuyu bir soru önergesi ile Meclise getirerek kıyımın nedenini sormuş. Millî Eğitim Bakanının kıyımın vatan - millet nuku çekerek, soygun ve yağma düzenine uygun bir üslupla kılıf bulacağını belirtmiştir.

Fırsat bu fırsat!

■ Çekoslovakya Olayları, gerici basının ve faşist çevrelerin toplumculara saldırganlığının artmasına fırsat vermiştir. MT TB çevresindeki gerici «Sovyet müdahalesine karşı olduğunu» açıklamış olduğu halde TİP'in kapatılması için kampanya açmış, bu kampanya sosyalist tanınan bir gazetenin birinci sayfasında dahi yer bulmuştur. Öte yandan, fanatik bir gerici kuruluş olan «Mücadele Birliği'nin İstanbul Sancağı da, yeni bir ilgaz bildirisi yayınlayarak çeşitli kimselere göndermiştir.

Yeni eğilimler

■ Karl Marx'ın doğumunun 150. yıldönümü dolayısıyla Dalmaçya'nın Koreula şehrinde düzenlenen uluslararası toplantıya 50 filozof katılmış ve toplantı sonunda «Prag darbesine karşılık olarak (yeni bir komünizm) teklif edilmiştir. Toplantıya katılan Prof. Herbert Marcuse ulusal alanda uygulanacak bir «doğrudan hareket» teklifinde bulunmuş, anti-empiryalist ve anti-amerikan bir doktrin izlenmesini istemiştir. Konferansta halkın devrimde oynadığı aktif rol üzerinde de önemle durulduktan sonra Yugoslavya'nın uygulamaya başladığı kendi kendine yönetim prensibi gözden geçirilmiştir.

Soyguna hayır

■ Bakır kompleksinin Amerika'ya peşkeş çekilmesini ve özel sektöre devredilmesini öngören anlaşılmaya karşı tepkiler başlamıştır. Türkiye Maden İşçileri Sendikaları Federasyonu'nun Ankara'daki yönetim kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride bu konu ile ilgili olarak «bakır kompleksinin özel teşebbüse devrine seyirci kalmamayacağı» belirtildikten sonra «Murgul ve Küre Bakır İşletmeleri 1963 yılında 13 Milyon Lira kâr ederken 1966 kazançları 80 Milyon'a yükselmiştir. Bu işletmeleri özel teşebbüse devretmek, bunu düşünmek bağışına bir cinayettir. Millî serveti heder ettiği bilinen özel sektörün devlet artından vurgunlar vurmaya asla seyirci kalamayacağımız bilinmelidir» denilmektedir.

TAT kazığı

■ Geçen hafta temeli atılan Volvo fabrikasından sonra yeni bir özel teşebbüs örneği daha hizmete girmiştir. Bursa'nın Mustafakemalpaşa İlçesi'nde işletmeye açılan «TAT Konserve Fabrikası»nın ortakları Koç Holding, Türkiye Şeker Fabrikaları, Şeker Sığorta ve İsviçre Migros şirketleridir. Altı ayda tamamlandığı belirtilen fabrikanın açılış töreninde Koç bir konuşma yapmıştır. Koç her zamanki gibi özel teşebbüs savunuculuğu yaparak «dış yardımlar azalmaktadır. Kısa zamanda kesilecektir. Döviz açığımızı bugüne kadar ihraç ettiğimiz işlenmemiş gıda maddeleri ile kapatmamız imkânsızdır» demiş, devlet içinde devletmişçesine, bu döviz açığının konserve fabrikası ile kapatılacağını ileri sürmüştür. Aslında özel sektör elindeki bu konserve fabrikası da üretimin ürününü çok ucuz fiyata kaparak kutulamak suretiyle yine fakir vatandaşın ağız pahasına satacaktır.

Bu da bir ticaret!

■ Cahit ve Tahir Günel kardeşler ile İsmail Göktürk'ün kurdukları «Ajans Pressa»nın ilk televizyon filminin TRT'ye satış işlemi tamamlanmıştır. Şirketin «bin metres» diye sattığı bu 105 metrelik filmde önce mehter takımı geçmekte, ardından Utanç Duvarı ve protesto mitingleri gösterilmekte, bu arada ezana da yer verildikten sonra film sona erdirilmektedir. Şirket, bu filmi, çeşitli şirket ve bankalara da satmıştır. Eski Turizm Tanıtma Müdürü okluğunu söyleyen Cahit Günel «Film bakanlar, başbakan, komutanlar, generaler gördüler ve çok beğendiler. MİT'e teşekkür ederiz. Gerekli yakınlık ve ilgiyi gösterdiler...» demiştir.

Ekonomik çıkmaz

■ «Dış Ticaret ve Ekonomik Gelişme Semineri'nin açılışında konuşan Maliye Bakanı Cihad Bilgehan, Türkiye'nin içine düştüğü ekonomik çıkmazı şöyle anlatmıştır: «Türkiye için önemli olan problem, ihracatın artırılmasıdır. İhracatın artırılması ihracat kompozisyonunun mamul maddeler lehine değiştirilmesi ve çeşitlendirilmesine bağlı bir keyfiyettir. Bu son husus ise, daha fazla yatırım yapılması dolayısıyla daha fazla ithalatı gerektirmektedir. İşte, memleketimizin kalkınma açısından dış ticarete verdiği önem bu fasit daire ile ifade edilebilir.» Yavaş yavaş maliye ve ekonomiye aklı ermeye başlayan Bilgehan'ın, kabine değişikliğinde Maliye Bakanlığı'nı istemeyeceği de sızan haberler arasındadır.

Nazmiyanım!

■ Demirel'in son gezisinde gazeteciler, Nazmiye Demirel'in de kalkınma konusundaki görüşlerini öğrenmek fırsatını bulmuşlardır. Yerine göre harem - selamlık kurallarına uyan ve erkek karşısına çıkmayan, yerine göre başına «kıymabaş» usulü örtü bağlayan Nazmiye Demirel, Mardin köylerinde gazetecilerle sohbet ederken «Sahiden modanın merkezi buraya taşınmış. Sanki kadınların üzerindeki elbiseler Ankara'daki gece elbiselerinin kumaşından... (Yani, Suriye'den gelen kaçak kumaşlar.) Gözlerine bakın hepsinin, ne kadar güzel de boyanmışlar. Kalkınma işte bu. Hakikaten büyük gelişme var Türkiye'de...» demiştir. Nazmiye Hanım'ın kalkınma konusundaki görüşlerini açıklamasından sonra Haran'a gidilmiş burada açlıktan yutkunan yüzlerce vatandaşın gözleri önünde mukellef yemek yemiştir.

ANT'a yeni dava

■ Cumhuriyet Savcılığı, ANT mensupları aleyhine yeni bir dava daha açmıştır. Arkadaşımız Yaşar Kemal'in yazdığı «Enönü'nün Çelişmeleri» başlıklı yazının hükümeti tahkir ettiğini ileri süren Savcılık, Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesine göre Yaşar Kemal'in ve yazının yayımlandığı sayıdaki sorumlu müdürümüz Yaşar Uçar'ın 6 yıl kadar hapislerini istemektedir. Sorgu Yargıçlığında ifade veren Y. Kemal'in isteği üzerine yargıç yazının bir bilirkişiye inceletirilmesine karar vermiştir. Ayrıca yine Yaşar Kemal'in «Kudurmugluk» başlıklı yazısından dolayı TCK'nun 321. maddesine göre açılan davanın da duruşmasına Toplu Basın Mahkemesi'nde devam edilmiş ve üç kişilik yeni bir bilirkişi heyeti kurulmasına karar verilmiştir. Doğan Özgüden'in yazdığı «Bu terör ergeç siz! kahredecektir» başlıklı yazıdan dolayı Tedbirler Kanunu'na göre açılan davanın duruşmasında da yazının yeni bir bilirkişi kurulmasına ısrarla ısrarla karar verilmiştir.

TİP'in hizmeti

■ Türkiye İşçi Partisi yurdun çeşitli yerlerinde açtığı lokallerde fakir halk çocuklarına parasız eğitim hizmetinde bulunmaktadır. Son olarak TİP Kartal İlçesi tarafından kurulan Küçükyağ Mahalle Görevlisi lokalinde bedava bir kurs açılmıştır. TİP İlçe Başkanı fabrika işçisi Niyazi Volkan «Bu kurs için 250 lira kira ödemekte ve dar bütçemize rağmen her türlü malzemeyi parasız olarak çocuklara dağıtmaktayız. Bunun yanı sıra öğretmen ve üniversite öğrencileri yaz tatillerini feda edilmeden ders vermektedirler» demiştir.

KAZISIZ...

TİP Küçükyağ Lokali eğitim kursuna katılan çocuklar mahalle görevlisi İsmail Tuna, İlçe eğitim sekreteri Ali Bekioğlu lokalin kurulmasında büyük hizmeti geçen partili Hüseyin Marangoz ile birlikte

Yargılandılar

Bir süre önce adliyede ısıltık çalarak protestoda bulundukları, böylece Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu ihlal ettikleri iddiasıyla haklarında dava açılan Kemal Bingölü, Bozkurt Nuh-oğlu, Ralif Ertem, Deniz Gezmis, Mehdi Peşınar ve Mustafa Gürkan, İkinci Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandılar. Tanık olarak dinlenen polislerin beyanlarına, yargıçlar avukatlar ve savcı arasında geçen tartışmalar duruşmayı bir hayli renklendirmiştir. Salonun kalabalıklığı ileri sürülerek bir kısım dinleyicilerin içeri alınmadığı duruşma, diğer tanıkların dinlenebilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Anayasaya aykırı

İstanbul Hukuk Fakültesi Genel Kurul toplantısında üniversite muadili diploma veren özel yüksek okulların anayasasının 120. maddesine aykırı olduğu tebliğ edilmiştir. Genel kurul, ayrıca özel okulların devletleştirilmesinin kamu yararına olduğunu ve bu okulların tamamen kar gayesiyle açıldığını tebliğ etmiştir. Yönetim Kurulu, bundan başka, fakülte yapılacak reform tasarılarını hazırlamıştır. Senato'ya sunulacak olan tasarı burada da onaylandığı takdirde, kanun tasarısı olarak Meclis'e sevkolunacaktır.

Amerikan kayıpları

Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin büyük saldırıya geçmesinden sonra Vietnam'daki Amerikan kayıpları birdenbire artmıştır. Saygon'daki Amerikan Komutanlığı'nın verdiği bilgiye göre bir hafta içinde 306 Amerikalı öldürülmüştür. Ayrıca 1144 Amerikan askeri yaralanmıştır. Amerika'nın Vietnam Savaşı'nın başlangıcından beri uğradığı kayıp miktarı ise 197.605'e yükselmiştir. Öte yandan, Amerika'nın Vietnam'daki asker sayısı 330 bine çıkarılmıştır. Bu sayıya, Amerika'nın Yedinci Filosu'ndaki 35 bin asker dahildir. Bütün bunlara rağmen Ulusal Kurtuluş Cephesi Vietnam'da savaş üstünlüğünü elinde bulundurmaktadır.

Humphrey seçildi

Amerika'da başkan adayı seçmek için toplanan Demokrat Partisi'nin 36. Kurultayı, askeri kordon altında yapılmıştır. Amerika'nın çeşitli eyaletlerinden gelen binlerce delegelerle perde arkasından seçimleri etkilemek isteyen çeşitli çıkar çevrelerinin adaylarının yanı sıra protesto hareketlerine girişmek için gelen öğrenciler Chicago'ya şiddetle legal etmişlerdir. Vietnam Savaşı'nın sona ermesini ve zenci haklarının tanınmasını isteyen gençlerle polisler arasında çatışmalar olurken bazı çevreler de Senator Edward Kennedy'nin aday olması için ısrarda bulunmuşlardır. Edward Kennedy aday olmak istemediğini kesin olarak açıklamıştır. Bunun üzerine 12 bin polis, 7.500 paraşütçü ve 5.600 jandarmasının muhafazasında yapılan kongrede Cumhuriyetçi Parti adayı Nixon'un rakibi olarak şimdiki cumhurbaşkanı yardımcısı Hubert Humphrey seçilmiştir. Amerikan siyasi çevrelerine göre, Amerika'nın Birleşmiş Milletler nezdindeki büyükelçisi George Ball, Humphrey seçildiği takdirde dışişleri bakanlığına getirilecektir. Bu durumda Cumhuriyetçi Nixon da seçilse, Demokrat Humphrey de seçilse Amerika'nın dış politikasında önemli bir değişiklik olmayacak ve büyük bir ihtimalle tirmanma devam edecektir.

HUBERT HUMPHREY
- Amerikanın yeni başkan adayı -

Öldürülen elçi

Guatemala'daki Amerikan Büyükelçisi John Gordon Mein'in öldürülmesi Washington'da büyük telaş uyandırmıştır. Guatemala polisi açtığı soruşturma sonunda üç kişiyi tutuklamış bulunmaktadır. Elçiyi vuranların kaçması için bütün sınır kapıları kapatılmıştır. Guatemala'da yürütülen tahminlere göre, Amerikan Büyükelçisi'nin öldürülmesi uzun süreden beri kararlaştırılmış bulunuyordu. Gerçekten de bir kaç ay önce silahlı devrimci kuvvetler, büyükelçiyi «Guatemala»daki Amerikan emperyalizmi'nin en büyük ajanı olmakla suçlamış ve ölümle tehdit etmişlerdi. Bu olay devrimci silahlı kuvvetlerin giriştiği ikinci öldürme olayıdır. Aynı şahıslar, geçen 16 Mart'ta da yüksek rütbeli 3 Amerikalı subayını öldürmüşlerdi.

Öğrenci hareketleri

Bütün dünyada öğrenci hareketleri devam etmektedir. Meksika'da hükümetin istifasını talep eden binlerce Meksikalı öğrenci ile federal birlikler arasında çıkan kanlı karışıklıklardan sonra zırhlı araçlar başkent Mexico'nun bütün stratejik noktalarını legal etmişlerdir. Polis - öğrenci çatışması sırasında dört genç vurularak öldürülmüştür. Öte yandan Brezilya'da sorguya çekilmek üzere aranan bazı öğrenci liderlerini yakalamak isteyen polisler, Brezilya Üniversitesi'ni legal etmişlerdir. Bu yüzden çıkan çatışmalarda yedi öğrenci ile birçok polis yaralanmıştır.

Dış yardım

Dış Ticaret ve Ekonomik Gelişme seminerinde, Türkiye'nin 1975 yılından sonra da dış yardımlara muhtaç olmandan kendi kendine gelişebilecek duruma gelebileceği, plandaki tahminlerin gerçekçi olmadığı ileri sürülmüştür. Hintli profesör Bhagwati de, az gelişmiş ülkeler sanayinin gelişmiş ülkelerle rekabet etmesinin imkânsız olduğunu belirterek mutlaka bir himaye siyaseti izlenmesi gerektiğini söylemiştir.

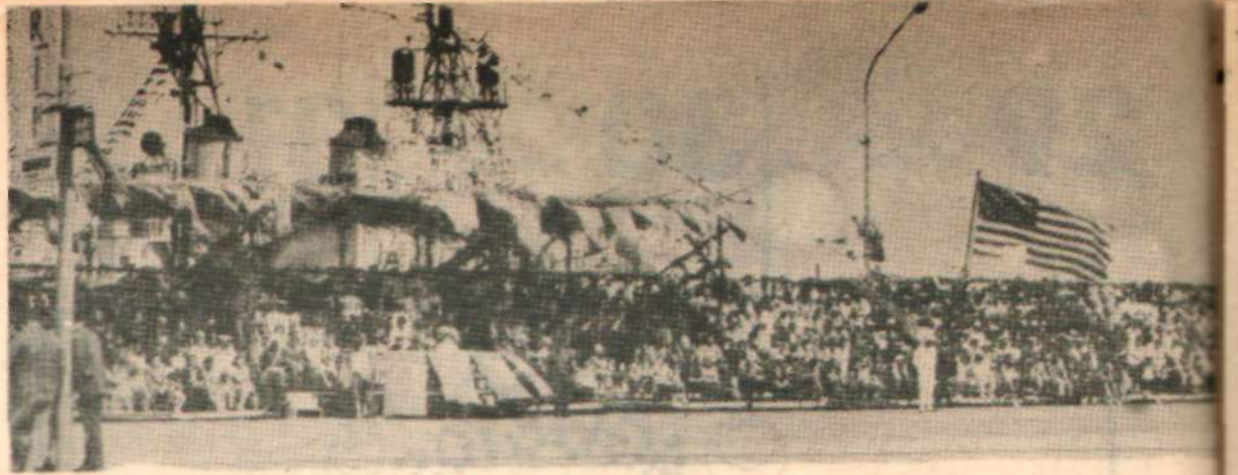
Kolluk rejimi fetvası

Adını kendisi koymuştur. Evet, artık bunun adı «Kolluk Rejimi'dir... Bu rejim, saldırganlığı ve savaş kundakçılığı müseccel NATO'yu ve Amerika'nın tezgâhlaştığı diğer sözüme savunma anlaşmalarını koruyacak, sürdürecektir, bunların tatbikatına ait anlayışları geliştirecektir. Bu rejim, kendisine ait bir üsse sahip olmayan Amerika'nın savaş köpeği Altıncı Filo'nun binlerce erinin Türkiye'de dinlendirilmesini, Türk kadınlarıyla tanıştırılmasını, düşüp kalkmasını, gerektiği zaman işgal edecekleri Türkiye denizlerini ve kıyılarını tanımlarını sağlayacaktır. Kolluk rejimi, bu filo ve askerlerine karşı direnişle şiddetle ezecektir. Bu direniş gösterenler, kışkırtılmış ve aldatılmış kitleler tarafından tekin edilecek, hareketleri kolluk kuvvetleri tarafından önlenerek süratle dağıtılacaktır. Bu rejim, özellikle ulusal günlerimizde limanlarımıza ve hava üslerimize yapılan ve yapılabilecek olan ziyaretleri «sevincimize iştirak» şeklinde yorumlamakta ve değerlendirmektedir. Bu rejimin başına göre, Mustafa Kemal'in emperyalist kuvvetlere öldürücü darbeyi indirdiği günlerin yıldönümünde aynı emperyalist kuvvetlere Türkiye'nin kapılarını açmak Türk Milleti'ne çok şeyler kazandıracaktır.

Bu kolluk rejimi fetvasının, bizzat Cumhurbaşkanını Cevdet Sunay'dan gelmiş olması, Türk Milleti için gerçekten çok hazin bir tecellidir. O Sunay ki, Mustafa Kemal Paşa'nın Amerikan emperyalizmi tarafından desteklenen işgal ordularını denize dökerken Türkiye'nin bağımsızlığını dostla düşmana kabul ettirdiği yıllarda o büyük komutanın ordusunda bulunmuştur. Ve aynı Sunay, zamanla Türk Ordusu'nun en büyük komutanlığına kadar yükselmiş, oradan da bütün partilerin oybirliğiyle cumhurbaşkanlığına seçilerek Mustafa Kemal Paşa'nın Çankaya'daki köşğine yerleşmiştir. Böyle bir insanın, 30 Ağustos gibi gereflî bir günün 46. yıldönümünde söyleyeceği sözler bunlar mı olmalıydı? Bütün Akdeniz ülkelerinin limanlarından kovduğu saldırgan Amerikan filosuna kucaak açmak Sunay'ın üstüne vazife miydi? Amerikan bahriyellerine kucaak açmakla Türkiye ne kazanacaktır? Saldırgan NATO Paketi'ne güçlendirilmesi ve onunla ilgili ikili anlaşmaların geliştirilmesi ne demektir? Bugüne kadar Türkiye'nin ilkelrine kadar sömürüldüğü, ulusal bağımsızlığının ve haysiyetinin ayaklar altına alındığı yetmedi mi? 35 milyon metre kare Türk toprağının Amerikan işgali altında olduğu kâfi gelmedi de, daha başka vatan parçalarında da mı Amerikan bayrakları dalgalandırılacaktır?

Ya Genelkurmay Başkanı'nın, Birinci Kurtuluş Savaşının Garp Cephesi Komutanı İnönü'nün anılarına ne demeli? Altıncı Filo, Sunay'ın iddiasına göre, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin misafiri mi? 30 Ağustos'un yıldönümünde hangi gereflî Türk subayı İzmir Kordonu'nda Amerikan bayraklarının dalgalanmasına tahammül edebilir? Silahlı Kuvvetlerin en büyük başı niçin Amerikan 6. Filosu'nun bu küstahça ziyaretine erkeke «Hayır!» diyememektedir? Hele İnönü... Mustafa Kemal Paşa, kendisini, İzmir'den denize döktüğü saldırgan kuvvetlerin yeniden İzmir sokaklarını çiğnemesine ve Türk kadınlarını peşinden koymasına göz yumsun diye mi Garp Cephesi Komutanlığı'na getirmişti? Bir Sunay'ın, bir Turalpa'nın, bir İnönü'nün, Amerikan Cumhurbaşkanı'nın koltuğu altında çektiği fotoğraflarla iktidara icazet alan Demirel'den ne farkları kalmıştır? İşte kavilleri de, fililleri de ortada... Artık ilyce anlaşılıyor ki, bu kişilerle Amerikan boyunduruğundan kurtulmanın imkân ve ihtimali yoktur. Çünkü hepsi de Amerika'nın Türkiye'ye çöreklenmesine imkân veren NATO Andlaşmasına ve onunla ilgili ikili anlaşmalara imza basmışlardır. Eski dosyalar karıştırılırsa, hepsinin imzasına rastlanacaktır. Türkiye'nin anti-emperyalist mücadelesinin, bu imzaların günahını omuzlarında taşıyanlar ve kolluk rejiminden medet umanlar tarafından yürütülmesi imkânsızdır. Anti-emperyalist mücadele bu günahı payı olmayan emekçi Türk halkına, genç devrimcilerle ve genç subaylara düşmektedir.

MUSTAFA KEMAL'E İHANET !

Türkiye'nin tahminlerin de ötesinde vahim tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu, Amerikan Altıncı Filosu'nun İzmir'i ziyareti ve bu ziyaret üzerine yetkili kişilerin verdikleri demeçlerle adamakıllı ortaya çıkmıştır.

Bilindiği gibi, Çekoslovakya Olayları'ndan sonra küçük ve azgüçlü ülkelerin büyük devletlerin kontrolündeki askeri bloklarda bulunmasının sakıncaları iyice anlaşılmış, ulusal bağımsızlığın kısıncıca korunması gereği bütün kamuoyunca benimsenmişti. Amerikan Altıncı Filosu'nun tam emperyalizme karşı kesin zaferi kazandığımız bir günün yıldönümünde Türkiye'ye geleceği haberi bu yeni heyecan atmosferi içerisinde büyük tepki yaratmıştı. Öyle ki, AP'nin İzmir İl Başkanı Mehmet Karaoğlu filonun ziyaretine karşı olduğunu bildirirken, basın sayfamızda da görüleceği gibi, sağcı gazetelerde bazı kalemler de Altıncı Filo'nun ziyaretine açıktan açığa karşı çıkmışlardı.

Kamuoyunun bu tepkisi karşısında bütün gözler Ankara'ya çevrilmişti. Acaba bu tepkileri başkentteki yetkililer nasıl karşılayacaklardı? Ulusal bağımsızlık isteğinin bu açık tezahüründen sonra Amerikan emperyalizmini savunmaktan utanıp İzmir limanını Amerikan zirhlarına kapatabilecekler miydi?

Ne yazık ki, AP yöneticileri, halkın tepkisine rağmen, Amerikan emperyalizminin dümen suyundan vazgeçemeyeceklerini çok geçmeden göstermişlerdir. İktidarın başı Demirel, gazetecilerin bir sorusu üzerine Türkiye'nin Amerika ile dost olduğunu, bu gibi ziyaretlerin öteden beri yapılmakta olduğunu belirtmiş ve «Dostlarımızla hassas muamelesi yapmak ayıp bir iştir. Türkiye bütün dünya ile alakasını kesip tek başına oturamaz ki?» demiştir.

Vedat Demireloğlu'nun kanının hesabı sorulmadan 6. Filo'ya yeniden davetiye çıkartan Demirel'in bu konuşması halkoyunun hakkı tepkilerine sebep olmuş ve bu tepkilere tercüman olan TİP Lideri Mehmet Ali Aybar kendisine cevap vererek «Amerikan savaş gemilerinin İstanbul olaylarından kısa bir süre sonra İzmir'i ziyaret etmesi ve bu ziyaretin zafer bayramımızla İzmir'in kurtuluş günlerine rastlatılması, Başbakan'ın söylediği gibi bir dostluk ziyareti olarak asla kabul edilemez. Bu istenmeyen ziyaretle Amerika, uyanık kamuoyumuza, gençlerimize ve Türkiye'nin yarınası teşkil eden bütün ilerici güçlerine küstahça meydan okumaktadır» demiştir.

Gençler de, iktidarın Amerikan Altıncı Filosu'ndan yana çıkması üzerine derhal bir dire-

Sunay, Tural ve Çağlayangil — Kapalı kapılar ardında neler döşüyor?

niş hareketi organize etmeğe başlamışlardır. 29 Ağustos günü İzmir'de büyük bir miting düzenlemek üzere bir araya gelen TMTF ve İzmir'deki 30 kululunun yetkilileri toplantı halinde iken Amerikan denizcilerinin rahatça hovardalık etmelerini sağlamakla görevlendirilen polislerden üçü TMTF binasına gelerek burada CIA aleyhindeki bazı broşürleri toplamağa kalkmışlardır. Savcılığın emriyle bu işi yaptıklarını söyleyen polislerle gençler arasında ilk çatışma böylece patlak vermiştir. TMTF İzmir Bölge Sekreteri Süleyman Genç, polisin bu müdahalesi üzerine İzmir savcısına ve diğer ilgililere şu soruyu yöneltmiştir: «Ne diye sabote ediyorlar toplantımızı? Bizim amacımız tam bağımsız Türkiye'dir. Onların değil mi? Ya cumhuriyet savcısı neden gocunmaktadır? CIA'yı halkın gözleri önüne sermek istememizden mi? Kimin savcılığı, kimin idarecileri bunlar? Latin Amerika'nın mı, Güney Vietnam'ın mı, Türkiye'nin mi? İdarecilerimiz, CIA'nın dünyada çevirdiği dolapları halkımızın öğrenmesinden neden gocunuyorlar?»

Sorunun cevabı belliydi. AP iktidarı ve onun emrindeki savcılar, polisler, Türkiye'nin ulusal bağımsızlığını, Türk halkının çıkarlarını değil, Amerikan emperyalizminin çıkarlarını koruyorlardı...

Nitekim, Altıncı Filo'nun İzmir'e geleceği günler yaklaştıkça polis tedbirleri adamakıllı arttırılmış ve İzmir Emniyet Müdürü Rüştü Ünsal, büyük bir ıftiharla Amerikan denizcilerine karşı direnmede bulunacak gençlere göz açtırmayacağını ilân etmiştir!

Bu arada çıkarıcı çevrelerin organize ettiği esnaf komiteleri, komünizmle mücadele dernekleri, sağcı kuruluşlar da, gençliğin Amerikan 6. Filosu'na karşı direnişini önlemek için seferber olmuşlardır. Esnaf temsilcileri ile bar ve pavyon sahipleri el altından «6. Filo erlerini protesto etmek isteyen gençleri pataklayacaklarını ya da pataklatacaklarını» söylediklerinde ortalığa yaymışlardır.

Bu arada Emniyet Genel Müdürü Hayrettin Nakiboğlu, İzmir'e Ankara, İstanbul ve diğer illerden 300 güçlü kuvvetli polis gönderildiğini, bu polislerle kalkan ve gözyaşartıcı bomba dağıtıldığını açıklamıştır.

İktidarın bu defa da aynen İstanbul'daki taktiği uyguladığı dikkati çekmiştir. 6. Filo'nun bu kasıtlı ziyaretiyle adamakıllı tahrik edilmiş bulunan devrimci gençlere, girişecekleri aktif direnme hareketleri sırasında polisler ve AP'nin kontrolündeki gerici unsurlar saldıracak, böylece hem AP'nin yaratmak istediği terör için gerekli anarşi havası yaratılacak, hem de gençlik liderleri tipki İstanbul'da olduğu gibi suçlu duruma düşürülerek polis hücrelerinde, mahkeme koridorlarında ve hapishane köşelerinde sürdürülecektir.

Nitekim öyle de olmuştur. Gençlerin ilk iki günlük direnişinin sonucunu Cumhuriyet Gazetesi şöyle açıklamıştır: Hastanede bıçak ve sopalarla yaralanmış dört genç yatıyordu. 10'a yakın gencin de ayakta tedavisi yapılmış ve taburcu edilmişlerdi. Bütün İzmir'li tarafından tanınan mütecavizler hak-

kında herhangi bir soruşturma açılmadığı gibi, ortada sanık da yoktu.

29 Ağustos günü Altıncı Filo'nun gelişini protesto etmek üzere düzenlenen miting sırasında çember sakallılar polisin gözü önünde devrimci gençlerin üzerine saldırıyor, patlayıcı maddeler atıyorlardı. O sırada Türk bayrağına sarılı bir genç «Rüştü Bey, niçin önlemiyorsunuz?» diye sorunca, İzmir'i baştan aşağı polislerle donattığını bir kaç gün önce ıftiharla açıklamış bulunan İzmir Emniyet Müdürü Rüştü Ünsal, sigarasından bir nefes çekip gence cevap dahi vermeden oradan uzaklaşıyordu. Genç bu kez bütün gücüyle «Rüştü Ünsal, siz İzmir şehrinin emniyet müdürü değil misiniz?» diye sorarken Rüştü Ünsal, patlayıcı madde atanışının omuzlarında idi.

30 Ağustos'un yarınasında Amerikan bahriyehesi İzmir sokaklarında kadın peşinde koşarlarken, iktidarın sokağa saldırdığı köpekler de, Türkiye'nin ulusal bağımsızlığını ve haysiyetini savunmak için mücadele eden devrimci gençlere saldırtılıyordu. Bunların görevi, emperyalist Amerikan donanması erlerinin Türk kadınlarıyla daha rahat düşüp kalkmasını sağlamaktır...

Bu saldırılar sırasında TMTF Bölge Sekreteri Yalçın Dağgünden, Ramazan Susluoğlu ve Ankara Üniversitesi Talebe Birliği Başkanı Bilal Mogol da geriller tarafından yaralanmıştı. Dağgünden'in verdiği ifadeye göre, gerici gençlerin saldırısına AP Gençlik Kolları Başkanı Kemal Kalkanlı, MTTB İzmir Başkanı Hüseyin Conduroğlu ve TMTF İkinci Başkanı Ömer Barutçu yönetiyorlardı. Çeşitli yerlere sopalar ve patlayıcı maddeler istif edilmişti. Her an daha büyük saldırılar olması muhtemeldi... Bütün bun-

Emperyalist kuvvetlerin denize dökülmesinden 46 yıl sonra İzmir Kordonu'nda yine yabancı bayraklar dalgalanıyor, yürekler kan ağlıyor...

lar kamuoyuna «halkın tepkisi» olarak gösterilmek isteniyordu. Oysa, 46 yıl önce emperyalistlerin denize döküldüğüne şahit olmuş İzmir halkının 30 Ağustos'ta Amerikan saldırganının tekrar İzmir topraklarına çıkmasından dolayı halkın yüreği kan ağlıyordu.

Emperyalistlerle gericiler yine kol kola idi ve yine devrimcilerin kanı dökülüyordu, tipki şehit gazeteci Hasan Tahsin'in kanı, tipki Vedat Demireloğlu'nun kanı gibi...

Gençler, olaylardan sonra kanlı gömleklerini Güney Saha Deniz Komutanlığına ve İzmir Valiliği'ne bırakarak ihaneti belgeliyorlardı.

TMTF ve TMGT bağlı kuruluşları da yaptıkları ortak basın toplantısında, Vali Kemal Şentürk'ün «Güçlüyüm, kuvvetliyim, kanuna karşı çıkan her şeyi ezerim» şeklindeki sözlerini hatırlatarak kanunlar açıkça çiğnendiği halde hiçbir tedbir alınmadığını belirtiyor ve «Bize saldırıların tümü AP militanlarıdır. Bir genç arkadaşımız polislerin gözü önünde bıçaklandı. Bir diğeri gece gazinoda saldırıya uğradı. Şerefli bir Türk subayın feci şekilde dövüldü. Eli sopalı kişilerin öğrencilikle ilgili yoktur. Tümü satılmış AP militanlarıdır. Bu kişiler gençlik maskesi altında MTTB'yi cinayet yuvası haline getirmişlerdir.» diyorlardı. Yalçın Dağgünden de, «Bu hareketin İzmir'de düzenlendiğini tahmin etmiyorum. Sadece sahneye koyanlar İzmir'den ve Ankara'dan tutulmuş kimselerdir» diyerek meselelerin esasına parmak basıyordu.

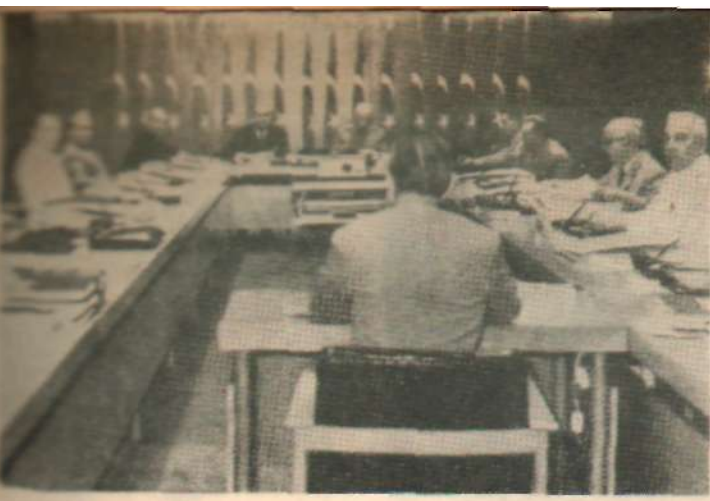
ÇEKLERİ SEVER MİSİNİZ ?

Nedir şu bizim açık ve derin sağcı hasının derdi anlamadım gitti. Çek Komünist Partisi'ne, Çek komünist önderlerine bir muhabbet, bir muhabbet... Şu bir iki hafta olaylar hızla gelişip çatallaştıkça onlarla birlikte hop oturup hop kalktılar yani. Yalnız, son günlerde, Çek gençleri huzurlarını alamamışlar, meydanlarda Dubçek'in de resimlerini yakar olmuşlar. Bizimkiler bu işe sevinçli mi, üzülüyor mi belli değil. Belli olan, hazretlerin bir sabah uyanıp kendilerini komünistleri alkışlar bulmaları. Var bunda bir çapanoğlu ya nedir, ben anlamadım.

Bu arada iyi oldu, hazretleri bir ülkenin milli bağımsızlığı için telaşlanır, kendinden baskın kodaman güçlere kafa tutan yiğit bir halka alkış tutar gördük. Alkışlananların düpedüz komünist bir halk olması doğrusunu isterseniz garibimize gidiyor ve düşünüyoruz, gâvurun komünistlerinin bağımsızlığını kendilerine bu denli dert edenler, bahusus Amerikan Altıncı Filosunun İzmir'de yan gelip yatdığı şu günlerde, biraz da kendi öz yurtlarını, öz halklarını düşünüp, Türkiye'nin bağımsızlığına yamamazlar mı acep? Gördüler işte bir ufak ülke ile bir kodaman ülke ara-

sında ikili anlaşma dediğimiz ipekten boyunbağının altında ne tür bir yağlı ipin saklı olduğunu. Biraz da kendilerini düşünseler ya?

Türkiye - Amerika ilişkileri ile Çekoslovakya ve Sovyetler ve müttefikleri arasındaki ilişki arasında dağlar kadar fark var gerçi ya, yine de, bizim sağcı takımıla işbirlikçi iktidar Çekoslovakya'da olan bitenden derslerini alırlarsa ne âlâ! İşbirlikçi mantığı acem kılıcı gibidir çünkü, iki yana da keser. Bugün biz Amerika'sız yapamayız diyenler şuncacak hakhsalar eğer, yarın Rusya'sız edemeyiz diyenler çıkarsa onlara da şuncacak «hak» tanımak

KOMUTANLAR TOPLANTI HALİNDE — Amerikan Filosu kimlerin misafiri? —

Çünkü, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Amerikan Altıncı Filosu'na bizzat İktidarın başı olan Demirel'den davetiye çıkmıştır...

Bu davetiye, Türkiye'nin ulusal bağımsızlığına ihanettir, Mustafa Kemal'e ihanettir.

Bu ihanet karşısında gençler diğer liderlerden tepki beklemeye başlamışlardır. Sadece TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, arka arkaya yayınladığı mesajlarla Türkiye'nin ulusal bağımsızlığına sahip çıkarak 6. Filo'ya karşı pasif direnme ilân etmiştir. Diğer liderlerin susması karşısında İTÜOB, İTÜOTB, İYTÖTB, Robert Kolej Öğrenci Birliği Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Talebe Cemiyeti, İstanbul

Üniversitesi İktisat, Orman ve Cerrahpaşa Tıp fakülteleri talebe cemiyetleri ile FKP İstanbul Sekreterliği eski Garp Cep hesi Kumandanı İnönü'ye, Cumhurbaşkanı Sunay'a ve Genelkurmay Başkanı Tural'a birer telgraf çekerek şu çağrıda bulunmuşlardır: «Bağımsızlık ilkesini yitirmiş ve iki büyük devletten birinin köleliğini seçmeğe yönelmiş kişiler olarak değil, gerek Rusya'nın gerekse Amerika'nın boyunduruğuna aynı şiddetle karşı çıkacak tam bağımsız bir Türkiye kurmak isteyen Türk yürek öğrenim gençliği olarak sizi Anadolu'daki gerek asker gerek sivil bütün emperyalistleri kovmaya ve ikinci kurtuluş savaşına katılmağa çağırıyoruz.»

İzmir'in Amerikan erlerinin ayakları altında çiğnendiği 30 Ağustos günü bu çağrılara cevap beklenirken son günlerde adamakıllı NATO'cu kesilen İnönü'den ve Genelkurmay Başkanı Cemal Tural'dan yine hiçbir ses çıkmamış, buna karşılık Cumhurbaşkanı Sunay, Türkiye'deki bütün anti-emperyalist, devrimci ve Atatürkçü güçleri dehşet içinde bırakan şu konuşmayı yapmıştır:

«Hürriyetimizi, egemenliğimizi ve bağımsızlığımızı, dünyanın bugünkü şartları ve ihtimalleri karşısında harbe hazır olarak teminat altında bulundurabilmek için NATO başta olmak üzere müşterek savunma anlaşmalarını korumak, sürdürmek ve bunların tatbikatına ait anlaşmaları geliştirmek suretiyle karşılıklı taahhüt ve vecibeleri bir güvenlik anlayışı ve tutumu ile yerine getirmek zorundayız...»

Sunay konuşmasında daha da ileri gitmiş, Amerikan Altıncı Filosu'nun İzmir'e gelişini, AP yöneticilerini dahil gölgede bırakan bir hararetle savunarak şöyle demiştir:

«Akdeniz'de kendisine ait bir üsse sahip olmayan bu filo'nun, komutanından erine kadar sürekli değişimlere tabi personelin eğitimini, dinlendirilmesini, müttefikleriyle tanışmasını, vazife görecekları denizleri ve kıyıları tanımasını sağlamak maksadıyla ziyaretler yapması normal bir ihtiyacıdır ve zaruri bir işbirliği icabıdır.»

Keyfiyet bu iken silah kuvvetlerimizin misafiri olarak memleketimize gelen 6. Filo'yu ve gemilerini birer baskı kuvveti diye nitilemek ve personele karşı uygunsuz hareketlerde bulunmak, milletler ve müttefikler arası münasebetlere sığmaz ve Türk misafirperverliğine yakışmaz. Buna mukabil, bilhassa milli günlerimizde

Millî gurur

Yaşar Kemal

İnsanlar çok kötü durumlara düşebilirler, milletler çok kötü durumlara düşebilirler. İnsanlar, milletler kötü durumlarından ya kurtulurlar, ya da batıp giderler. Bunun ikisi de mümkündür. Ve dünyamızda olağan işlerdendir. İnsanlar batmaz, milletler yokolmaz, çöküp dağılmaz diye bir şey yok. Tarih biraz da bir ölü milletler tarihidir. Bir önemli çağ yaşıyoruz. Halkların, kölelerin, tutsak milletlerin ayağa kalkıp hürriyetleri için canlarını dışlerine takıp döğüstükleri bir çağ yaşıyoruz. Herde çağımızdan insanların en onurlu olduğu çağ, insanların en zalim oldukları çağ diye söz edecekler belki de. Bir yanda tutsak Vietnam halkı bir insanlık, bir gurur âbidesi diğerk, insanlığa onur kazandıran mucizeler yaratırken, öte yanda Amerikalıların döğüstükleri insanlık dışı hal, barbarlık...

Çok kötü durumlara düşmüş, tutsak edilmiş, zulüm görmüş milletler var. Onurlu oynanmış milletler. Onurlu oynatan bir millet ne kadar onursuzsa, bir milletin onurlu oynayan millet de o kadar onursuzdur.

Onurunu yitirmiş bir insan nasıl çürümüş, bitmiş, ölümlü de ötesinde bir ölümden ötürü, onurunu, MİLLÎ GURURUNU yitirmiş bir millet de öyledir.

Sömürgecilik, daha da çok çağımız sömürgeciliği insanları köleleştirme, usaklar yaratma düzeyi üstüne kurulmuştur. Çağımızda köleliğe karşı birçok millet döğüşüyor. İnsanlar kolay kolay köleliği usaklığı kabul etmezler. Yalnız sömürgeciler milletler içinde bir bölük insan yaratmışlardır ki, millete baş belası yapmışlardır bunları. Bunlar komprador burjuvazi dedikleri yozlaşmış, köleleşmiş, usaklaşmış kişilerdir. Sömürgecilerin o millet içindeki masaları, bekçileri, kullarıdır bunlar. Kompradorluk bir ekonomik güç olarak doğmuştur. Sonradan bir politik güç olmuştur. Bir yıldırma gücü. Sömürgeci ve kompradorlar bir milletin çürümesi için her şeyi yapmışlardır.

Türkiye geri kalmış bir memleket. Ve çok yazık ki Türkiye sömürge olmuş bir memleket. Çağımızda geri kalmışlıkla sömürgeleşmek çoğu zaman aynı yeredir ve at başı gider. Ve sömürgeciler Türkiye üstüne dehşet bir plan uyguluyorlar. Bütün kan damarlarını kurutmak için var güçlerini seferber etmişler. Dini yozlaştırıyorlar. Yeşil sarıgın eline politikayı vermişler, sal-

mışlar ortalığa. Binlerce camide binlerce yıpratma, yıldırma, çürütme, yozlaştırma. Kültürü yok ediyorlar... Radyoları, sineması, çocuk yayımlarıyla... Millî Gururu kırmak için de her şeyi yapıyorlar.

Amerikan donanması, dost adı altında geldi Dolmabahçeye demirledi. İstanbul işgalinde de gelmişler böyle dost adı altında, ciddi söylüyorum, gene böyle aynen, tapkı dost adı altında gelip demirlemişlerdi. Yalnız arada bir fark var, o zamanki polisler, işgal protesto edenleri ne coplamışlar, ne de öldürmüşlerdi. Yani Türk polisleri demek istiyorum. Bu sefer Türk polisleri Türk gençlerini copladılar, kan uykularında öldürdüler. Bütün Türk milleti de bu cinayete seyirci kaldı. Cumhurbaşkanı seyirci kaldı. Millî Kahraman, CHP Lideri İnönü seyirci kaldı. Aydınları, askerleri, işçileri, köylüleri seyirci kaldı. Muhalefet partileri seyirci kaldı. Katiller ellerini kollarını sallaya sallaya ortalıkta doluyorlar. Profesörler seyirci kaldı. Haaa, rektörler, yaaa, rektörler de seyirci kaldı. Yaa, onlar rektör işte! Bakın hele şu milli videdana. Ellerimiz, hepimizin elleri Türk bağımsızlığı uğruna savaşan gençcek insanın kanına bulandı. Bilmem ki, şu kanlı ellerimizi ne yapacağız? Nerdeyse 30 Ağustos'ta tekrar İzmir'e gelecek Amerikan denizcilerinin sırtlarını sıvazlayacak, belinize kuvvet aslanlar, diyeceğiz. Şu kanlı ellerimiz başka ne işe yarar?

30 Ağustos'ta Amerikan denizcilerinin İzmir'e gelmesi... Yaaa, İzmir'e gelmesi, ÇÜNKÜ SÖMÜRGEÇİLİĞİ MUSTAFA KEMAL ORADA DENİZE DÖKTÜ, Sömürgeciliğin bir meydan okumasıdır. Sen beni denize mi dökersin, ben de gelir kırk küsur yıl sonra, hem de bayramında senin bizi denize döktüğün yerde, sana meydan okurum. Bağımsızlık savaşı vermiştin sen değil mi? Al sana bağımsızlık savaşının sonunu. Bu yalnız Mustafa Kemale değil, yer yüzündeki bütün bağımsızlık savaşı vermiş, veren, verecek insanlara meydan okumadır. Bu, MİLLÎ GURURU kırmadır. Yoksa Amerikan gemilerinin tam 30 Ağustos'ta, hem de İzmir'de ne işi var?

Biz milletler ölmez demedik. Tarih biraz da ölmüş milletler tarihidir. Çağımızda da bir çok millet ölecek. Ama MİLLÎ GURURUNU yitirerek ölmek... Milletler de, insanlar da insanlık onurları içinde ölebilirler.

DEMİREL

— Mustafa Kemal'e ihanet! —

gerekebilir. Onun için iste, Rusya'ya karşı bağımsızlığımızı bîhakkm koruyabilmemizin ilk şartı, Amerikan bağımsızlığından çıkmaktır diyoruz biz.

Hem sonra şu da var: Komünist ülkeler kuvvetlerini «kapitalizmin geri gelmesi tehlikesi» karşısında Çekoslovakya'ya çağırarakları söylenen komünistleri bir kalemde vatan haini ilân edenler bu Amerikancı baylar değil mi? Demek ki kendi ihanet ilâmlarını kendi elleriyle kendileri çıkarmışlardır!

Çek komünistleri için kazdıkları kuyuya kendileri düşeceklerdir.

T. AĞAOĞLU

İmanlarınıza ve üslerimize yapılan veya yapılabilecek olan bu tür müttefik ziyaretlerini sevincimize iştirak şeklinde yorumlamak ve değerlendirmek bize çok şeyler kazandırabilir. Amerika Birleşik Devletleri'nin halen İzmir'de bulunan ve gelecek gemilerine bu anlayışta bir misafirperverlik gösterildiğini tahmin ve temenni ediyoruz.

Sunay bu kadarla da kalmamış, daha da ileri giderek emperyalistlere karşı direnen devrimci güçlere karşı polisi ve gerici kışkırtmağa kalkmıştır:

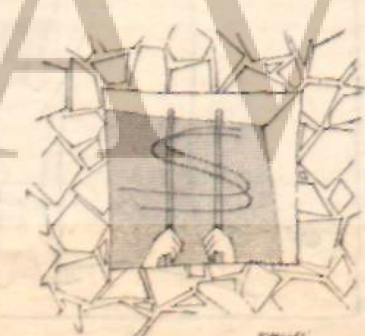
«Herhangi bir kaba kuvvet, Türk'ün geleneksel misafirperverliğini hiçe sayacak olursa, gösterileri halkımız tarafından tefin edilmeli ve hareketleri kolluk kuvvetlerimizce önlenmeli veya süratle dağıtılmalıdır. Toplum hayatımızın medeni gelişmeler sağlayabilmesi için başka çare yoktur...»

Sunay'ın radyoda 20 dakika süren mesajını dinleyenler, haklı olarak, bu konuşmanın hangi etkiler altında yazıldığını merak etmeğe başlamışlardır. Önce Sunay'ın çevresi gözden geçirilmiştir.

Akla ilk gelenler, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Cihat Alpan ve Cumhurbaşkanlığı Hukuk Müşaviri Prof. Faruk Erem olmuşlardır.

Prof. Erem'in uslubunu bilenler, Sunay'ın konuşmasını dinlerken yadırgamamışlar ve mesajın kimin tarafından kalem alındığını anlamışlardır.

Fakat Çankaya'nın içinde olup bitenleri bilenler mesajın bu şekilde yazılmasında en büyük amlın Cihat Alpan olduğunda müttefiklerdir. Bir zamanlar Nasır Zeytinoglu'nun Cemal Gürsel'in yanında oynadığı «kuvvetli adam» rolünü şimdi de Cihat Alpan oynamaktadır.

Alpan'ın son olarak kuvvet komutanlarının emekliye ayrılmasında da önemli rol oynadığı bilinmektedir. Bilinen bir şey daha varsa, o da, Alpan'ın temsil ettiği ordu içindeki baskı grubunun bir süre sonra pek ele avuca gelmeyen Genelkurmay Başkanı Tural'ın da emekliye ayrılmasını ve yerine ita-atkarlığı ile tanınan şimdiki Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Memduh Tağmaç'ın getirilmesini sağlayacağıdır.

Mesajda, Amerikan 6. Filosu'nun Türk Silahlı Kuvvetleri'nin misafiri olduğunun belirtilmesi de, Çankaya Grubu'nun şimdiki ordunun üst kademelelerinde sağladığı kontrolü dayandırmaktadır. Zira mesajın metni, 30 Ağustos'tan iki gün evvel Millî Güvenlik Kurulu'nun yeni kuvvet komutanlarının iştirakiyle yaptığı toplantıda tasvip görmüştür.

Ama, Amerikan 6. Filosu gerçekten Türk Silahlı Kuvvetleri'nin misafiri midir? Mustafa Kemal'in anti-emperyalist ordusu emperyalist bir donanmanın küstah askerlerine kucak açar mı? Mustafa Kemal'in Ordusu, Mustafa Kemal'e ihanetli hoş görür mü, affeder mi? Bunu zaman gösterecektir...

Adalet Partisi'nde darbe

Sağcılar Demirel'i teslim aldı

Onur BARTU

DEMİREL, Adalet Partisi içinde kopan her fırtına sonrasında, yurt gezisine çıkmayı alışkanlık haline getirmiştir. Bu bakımdan, son Doğu ve Güney Doğu Anadolu gezisi de, «Darbe» olarak adlandırılabilen AP içindeki son büyük hareket ile ilgilidir.

Demirel'in, Ağustos ayı başına kadar rasladığında selam vermemek için «başını çevirdiği» Mehmet Turgut'a son gezide iltifatlar yağdırması, hiç gereği yokken sınırlarına hakim olmayıp Seyfi Öztürk'ü paylaması, Et Balık Kurumu'nun sağladığı kamyonlar dolusu koyunun kurban edilmesinden sonra a-yaklarına kurban kanı buluşturmaya özel titizlik göstermesi dikkati çekmiştir. Bütün bunlara, Demirel'in kontrol altında bulundurduğu yayın organlarının dünya kadar ateş püskürdükleri Mehmet Turgut'un lauraati ile ilgili haberlere geniş yer vermeleri de eklenince, AP'de bir şeyler döndüğü iyice belli olmuştur.

Haber alma kaynaklarının zorlanması, AP içinde sağcı ekibin sessiz bir ihtilali başarı ile sonuçlandırıp Demirel'i teslim aldıkları, «Yeminli Grubun» dağıldığını ortaya çıkarmıştır...

«Organize ettiği yeminli grubun desteğinde» sağcılara karşı açtığı mücadeleleri sürdüren Demirel, parlamento'nun tatil girişiminden kısa bir süre önce ortak grup toplantısında ağır suçlamalarda bulunmuştur. Sağcılar ekarte ettiği sanarak bu kez eski DP'lilere karşı yönelen Demirel, en güvenilir adamı Faruk Sükan'ın kasıtlı ilgisizliği yüzünden sağcılarla darbe hazırlığını, darbe başarıya ulaştıktan sonra öğrenebilmiştir.

Demirel, eski DP'iler ile mücadele ederken, sağcılar AP gençlik kolları ile eski DP'lilere engel atmışlardır. Bilgiç kanahyla eski DP'lilere atılan engel tutmuş ve Bayar'dan tam destek alınmıştır. Üniversite ve İstanbul olaylarını kullanan Mehmet Turgut da, AP Gençlik Kolları dirijantlarını «Türk Kültür Cemiyeti» çatısı altında toplamayı başarmıştır. Bu arada, «Trio» nun üçüncü adamı Bozbeyle, «Yeminli Grup» tan tek tek ilgilili kurduğu kimseleri kendi safına almıştır. Bu çalışmalar sırasında, Kasım'daki AP. Büyük Kongresinden sonra «Kabinede yapılacak büyük değişiklik sırasında bakanlıkların dağıtışığı sırasında yenilere yer verileceği» sloganı büyük rol oynamıştır.

Güçlü «Yeminli Grup» tan alan Demirel, dağılmaları sezenmiş ve olanları uzaktan izlemeye daha uygun bulmuştur. İşte bu günler Demirel'in en yalnız olduğu günlerdir ve Bağday sokaktaki evinin orta katında sa-bahlara kadar içine düştüğü çıkmazdan kurtulabilmek için yol-

lar aramıştır. Bu arada Aydın Yalçın, «Yeminliler» i tekrar bir araya toplayabilmek için Merkez Temsilciler Meclisi'nin son toplantısında harekete geçmeyi planlamıştır. Nitekim, Yalçın AP Merkez Temsilciler Meclisi'nde ağır konuşarak «Bilgiç ve Turgut'u suçlamış, toplantıda geçenleri de kurucusu olduğu YARIN Dergisinde kendi görüşü açısı içinde yayınlamıştır. Yalçın'ın bu çıkışı «Yeminliler» i bir araya toplayacağına, bir daha birleşmeyecek şekilde dağıtmış, hattâ Turhan Bilgin dahi «Sağcılar» yanında yer almıştır. Demirel, AP. Merkez Temsilciler Meclisi'ndeki olaylar ile büyük kongrenin arifesinde tek başına kalmıştır.

Son vuruşun da yapılarak darbenin tamamlanması zamanının geldiğine inanan «Turgut - Bilgiç - Bozbeyle» üçlüsü, iki kişilik bir heyetin Demirel'i ziyaret ederek kendisini tercihe zorlamasını kararlaştırmıştır.

Randevu isteğinde bulunulduğu an Demirel, kararını vermiştir. Sağcılar heyeti ile Demirel'in arasındaki görüşme pek uzun sürmemiştir. Demirel «şartlı teslimi» kabul etmiş ve yalnız «İsmail Hakkı Tekin» ile Mustafa Güllügil hakkında sefaa istemiştir. Sağcılar heyeti bunu kabul etmiş, fakat sefaa edilecek ikiliye Refet Sezgin'i de eklemek isteyen Demirel'e «Hayır» demiştir.

Büyük Kongre'ye iki ay kala AP'de yönetimi ele geçiren sağcılar, kongre sonrası imzaladıkları bonoları nasıl karşılayacaklarını planlarken, alt kademe de «Kuran'ın abdestsiz okunup okunmayacağı» konusunda kiran kırana bir tartışmaya girmişlerdir. Bir taraf, kuranın abdestsiz

Uzun çekişmelerden sonra nihayet yıldızları barışan Mehmet Turgut ve Demirel

olarak sessiz okunabileceğini savunurken, karşı taraf kuranın sessiz okunamayacağını, çünkü bunun bir aldatma ve tanrı'yı kandırma olabileceğini ileri sürmektedir. Önümüzdeki günlerde AP'nin sağcı ve halen yönetimi elinde bulunduran kanadını savunur görünen gazetelerde bu konuda yayına geçildiğinde, «Turgut - Bilgiç - Bozbeyle» üçlüsü şu planı uygulayacaklardır: Önce Aydın Yalçın harcancaktır. Nitekim, dost olduğu günlerde Yalçın'ın bir montajcıya izin vermesi için Turgut'a baskı yaptığı açıklanmıştır. Yalçın'ın eşi bu iddiaya verdiği cevapta Mehmet Turgut'un «Mümin karıştırmışlık hastahından mustarip olduğunu» belirterek, Turgut'u «bilgisizlik, acemilik, dar kafalıkla» ile suçlayıp,

«Bazan pek derthi numarasına girer — Ah Nildifer hanım, nedir bu eski Demokrat Partililerden çektiğim? Bunlar koca Partiyi nüfuz ticaretinden, adam kayırmaktan batırdılar. Hâlâ ıslah olmadılar, gene iş çevirmeye başladılar. Bakanlığa emir verdim, hiçbirini sokmuyorum İçeriye — diye sızlanırdın. Şimdi bakıyoruz, onlardan mutemed insan yok senin için.

Şunu bil ki, bu çamur bizlere yapışmaz. Şimdiye kadar kimse bunda muvaffak olamamıştır. Etrafında dönen leş kargaları da bunu bilirler amma, Demokrat Parti'yi batırıp liderlerini ipe götürdükten sonra, sekiz yıldır onların öflesinin sırtından midelerini dolduran bu takım, şimdi

AP'de sağ hareketi yönetenlerden Saadettilin Bilgiç

di birer lokma karşığı, senin başında uçmaya başladılar. Mevta haline geldiğinde seni de didikleyip satacaklardır, hiç şüphelen olmasın.» demiş ve şöyle noktalamıştır:

«Şantajla tutunduğun sandalyan fena gıcırıyor...»

Sonra, Yalçın'ın her an AP'den istifa edip Güven Partisi'ne gidebileceği haberi kulislere ve gazete bürolarına yayılmıştır. Böylece, «Yeminli Grubun» tam anlamı ile dağılması, yada etkisiz duruma getirilmesi sağlanacak ve büyük kongrede «Sağcı Grubun» listesi rakipsiz olacaktır. Genel Başkan Yardımcı-beklerini Turgut, Bilgiç ve Bozbeyle paylaşacak ve Genel İdare Kurulunda, kabinede yapılacak

FERRUH BOZBEYLE
— 3 darbeciden biri —

değişiklik tartışılarak üçlünün göstereceği adayları Demirel, bakan ilan edecektir. Bugünkü kabine'den yeni kabineye Faruk Sükan, Ali Naili Erdem, İbrahim Tekin, Mehmet Turgut, Saadettilin Bilgiç, Bahri Dağdaş ve Cihat Bilgehan intikal edecektir. Bu arada Demirel'e verilen söz gereğince, İsmail Hakkı Tekin ile Mustafa Güllügil de birer bakanlığa getirilecektir.

Daha sonra AP Ortak Grubunda birlik ve tesanüdün sağlanması çalışmaları hızlandırılacak ve yılıbağandan önce DP'ilerin siyasi hakları verilecektir.

AP yönetimini ele geçiren «Turgut - Bilgiç - Bozbeyle» üçlüsü geleceği garanti altına alabilmek amacıyla, teşkilat çalışmalarına hız verecek ve CKMP'ye kayan AP Gençlik Kollarını organize ederek, sokak hareketlerinde inisiyatifli ele almak için bütün امکânları kullanacaktır...

60-70 kişi iken iki elin parmakları kadar sayıya inen «Yeminli Grup» yeniliği kabul etmemekte ve Fyüyük Kongre'de kolların paylaşılacağını öne sürmektedir. Yalçın'ın başkanlığında yapılan toplantılarda özellikle, Mehmet Turgut'u yıpratmak dokümanların değerlendirilmesi konusu üzerinde durulmakta, bunların kongrede mi, yoksa daha önce mi kamuoyuna sunulmasının yararlı olacağını kararı bir türlü verilememektedir.

KORKUYORLAR ...

Gençlerden korkuyorlar... Çünkü gençler bildikleri gençler değil artık... Yaşlandılar... Saçlarının bembeyaz kesilmediği ne devlet!.. Onlar ki, sanlı cumhuriyet devletinin Amerikan gemilerinden uğrayan abaza köplere tefritatçı haline düşürölmeğe kalkıldığını, devlet polisinin pavyon muhafızına döndürüldüğünü, Türk İzmir'in Gâvur İsmir'e çevrilmek istendiğini görüyorlar... Değil yaşlanmak, kahırdan öledikleri ne devlet!..

Gençlerden korkuyorlar... Çünkü gençler bildikleri gençler değil artık... Gençleştiller... Halk diye bir evrensel gençlik kaynağı var ya kani... O kaynaktan iç-

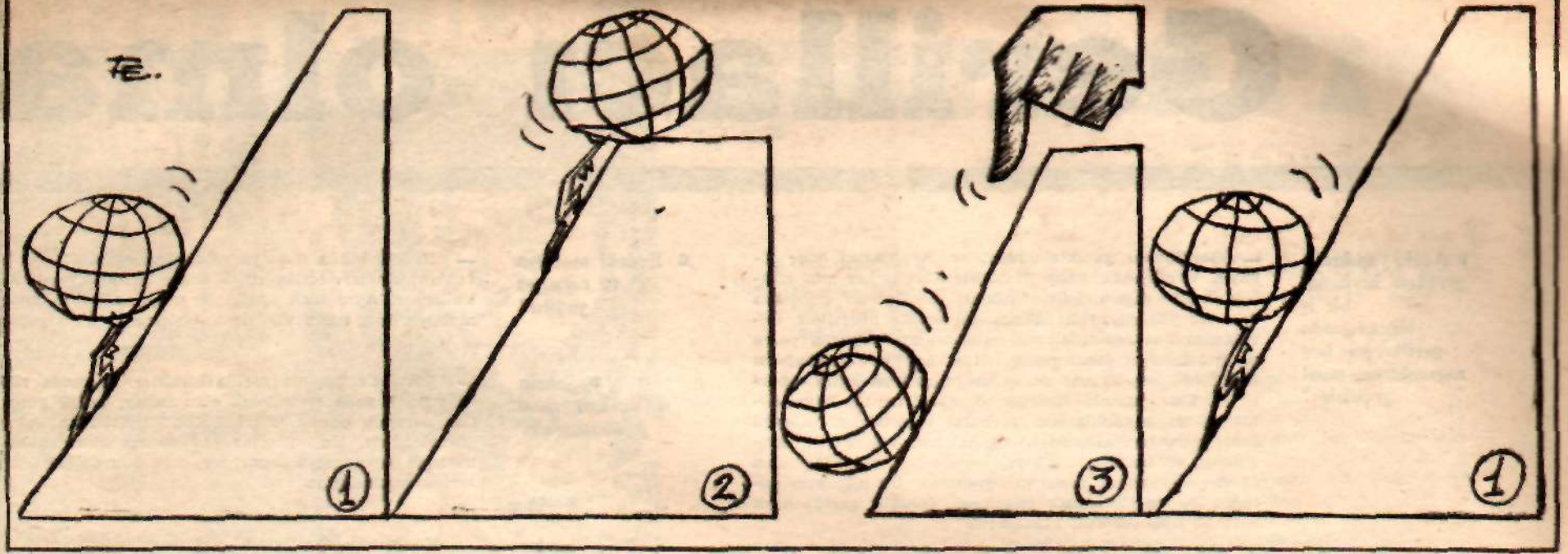
yerler artık sularım... Gençleştiller... Yeni Türkiye'yi arıyorlar, yeni Türk insanı arıyorlar... Ve arayan bulur... Ve onlara engel olmağa kalkanlar belâyı, onlar da güzelim mevlâyı bulacaklar...

Karpuzun kırmızısından korkanlar, bindikleri âgar beygirden Ebucehil Karpuzu gibi yere düştüklerinde cehlim ve korkunun ecele faydası olmadığını anlayacaklar... Anlamağa başladılar da... Onun için korkuyorlar...

İkin Dolmabahçe'de düştü denize Washington karpuzunun kabuğu...

Can YÜCEL

Devrimci Eğitim Şûrası toplanırken...

Çetin ÖZEK

TÜRKİYE Öğretmenler Sendikası (TÖS) tarafından düzenlenen «Devrimci Eğitim Şûrası», 4-8 Eylül günlerinde Ankara'da toplanıyor. Türkiye'nin eğitim sorunlarıyla ilgili çalışmalar yapacak olan şûra, TÖS'ün yapı ve amacına, toplantısına ismine uygun olarak, konuyu gerçek bir devrimci görüşüyle ele alacak ve sonuçlandırmaya çalışacaktır inancındayız.

Eğitimin devrimci açıdan ele alınması, eğitim sorunlarının devrimci bir düşünce içinde çözümlemesi yolları üzerinde tartışılması ne anlama gelmektedir? Bir bakıma, eğitim konusunu teknik, kendi başına bir bütün olarak ele almayarak, eğitim sisteminin de oluşum biçimlerini saptayan tüm düzen sorunu içinde incelemek devrimci bir çalışmadır. Dünyanın her ülkesinde başka başka eğitim sistemleri oluşmakta, uygulanmaktadır. Eğitim sistemlerinin ülkeden ülkeye değişik olması, her ülkenin kendi toplumsal ve politik yapısının değişik olmasındandır. Bundan çıkan sonuç şu oluyor ki, her ülkenin toplumsal yapı koşulları eğitim sisteminin de belirli bir biçimlenmeye varmasını zorunlu kılar. Bir üst yapı sistemi olan eğitim elbetteki toplumsal yapının belirleyeceği bir biçime girecektir. Eğitim sistemi ile düzenin yapısı arasındaki bu zorunlu ilişkiyi kabul edince, eğitim konusundaki sorunları ve bu sorun çözümlerini de kendi başına düşünemeyiz, sırf eğitim sisteminin kendi başına bir devrim yapma çabalarının boşa olduğunu kavrarız. Eğitim sistemini tek başına ele alıp, bu sistem içinde değişikliklere gittiğimiz zaman, ortaya çıkan sadece basit bazı biçimsel değişikliklerden başka birşey olamaz. Bu biçimsel değişimlerin de bazı yararlı etkileri olabilir, fakat sorunu temelden, kökten çözümlemek imkânsızdır.

EĞİTİM genel anlamda, toplumun belirli bir kültür içinde oluşumunu, toplumun ortak amaçlar etrafında birleşmesini sağlayan araçtır. Eğitim insanı değiştiren ve yeni amaçlar etrafında oluşturan ilimdir. Eğitim insanı değiştiren ve o ülkenin gerçeklerine uygun bir biçim getiren bilgi de olduğuna göre, o ülkede insanın nasıl olması isteniyorsa ona bağlı olarak değişecektir. Toplumun insanları, o ülkede gerçekleşmesi istenilen tipe uydurulmak üzere belirli bir süreç içinde sosyalleştirileceklerdir. Sosyalleşme süreci içinde istenilen kültür ve düşünce biçiminin yaratılması yönünden en önemli görev eğitimin örgütlerine düşmektedir.

Ülkede erişilmesi istenilen erekler, insanın nasıl biçimlenmesi gerektiği konusundaki istekler, görüşler, siyasi iktidar tarafından saptanır ve eğitim sistemi de saptanan bu amaçlara uygun olarak yine siyasi iktidar tarafından düzenlenir. Demek oluyor ki, eğitim sorunları geniş ölçüde siyasi iktidar sorununa bağlı bulunmaktadır. Gerçekte siyasi iktidar da bu konuda sınırsız bir özgürlük içinde değildir. Çünkü, siyasi iktidarların da şu veya bu biçimde ortaya çıkışı kendi başına, tesadüfi bir biçimde olmamaktadır. Ülkelerin toplumsal, ekonomik yapısı, belirli bir

siyasi iktidarın, belirli bir politikanın yerleşmesine yol açmaktadır. Bu bakımdan, siyasi iktidarın eğitim sistemini istediği gibi saptayabileceğini sanmak da büyük hatadır. Belirli toplumsal yapı, belirli bir siyasi sistem, belirli siyasi sistem de belirli bir eğitim düzenini kuracaktır.

SİYASİ iktidarı halktan yana, halkın elinde olduğu sistemlerde eğitim sistemi de, belirttiğimiz ilişkilerin sonucu olarak, halktan yana, ulucu bir eğitim olacaktır. Buna karşılık belirli bir sınıfın azınlığın çıkarlarından yana, bu sınıfın politik amacı olarak biçimlenen siyasi iktidarların saptayacağı eğitim düzeni sınıfsal eğitim düzeni olacaktır. Yani azlık ve haksız sınıfların egemen olduğu düzenin doğallığı ve doğruluğu öğretimin temel konusudur ve insanların da bu düzene yatkın, bu düzene uygun düşünen, yerine göre düzenin bekliliğini yapacak nitelikte yetiştirilmeleri, eğitimin amacıdır. Böyle bir düzen halka karşı olduğu için, yapılan eğitim de halka karşı, sınıfsal bir eğitimidir.

Belirttiğimiz bu sonuçların özellikle az gelişmiş ülkelerde geniş ölçüde etkili olduğuna inanıyoruz. Kapitalist yolla kalkınma heves ve hayalindeki az gelişmiş ülkelerde eğitim sistemlerinin katı ve kesin bir sınıfsal eğitim olduğu gerçektir. Yeni sömürgecilik boyunduruğu altındaki bu tür ülkelerde, düzen belirli egemen sınıfların çıkar düzenleri yeni sömürgecilik sistemine uygun düşmektedir. Kendi başına ayakta duramayan az gelişmiş ülke kapitalizmi kârını, emperyalist ülkelerin sömürsünden pay almakta, sömürüye ortak olmakta bulunmaktadır. Bu bakımdan bu sömürü düzeninin sürmesi, gerek yurt içi egemen sınıflar, gerek sömürücü emperyalist ülkeler için bir yaşayabilme şartıdır. Az gelişmiş ülkeler kapitalizmi, sınıfsal bilinçlenme ve sömürüye bağkaldırma karşısında direnecek, bağıkaldırıcı emekçi halkların bir ölçü uysallığını sağlamak için mali güce de sahip olmadığı için, sınıfsal bilinçlenmeyi önlemek en zorunlu amaç bilinmektedir.

AZ GELİŞMİŞ ülkelerin egemen sınıfları eğitimi, bilinçlenmeye karşı ve hiç değilse bilinçlenmeye yaramayacak bir araç olarak kullanınca, öğretici çok sıkı ve belirli şekilde sınırlandırılmış duruma girmektedir. Hatta bu durum çok zaman, hukuk kurallarının emredici hükümlerine rağmen toplumsal bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır. Bilimsel bir çok gerçek, salt düzene karşı nitelikte bulunduğu için öğretici dışı bırakılmakta veya bilimsel gerçekler dışı olarak öğretici konusu yapılmaktadır. Kişiler, araştırmacı, tartışıcı, düşünen insanlar olarak yetiştirilememekte, aksine bir takım kalıpları bellemiş teknisyenler olarak şartlanmaktadır. Bu bakımdan, kişilerin hepsinin okutulması, hepsinin okur yazar yapılması dahi sorunların çözülmesi açısından yeterli değildir. Önemli olan insanların hepsinin eğitilmesi değil, nasıl eğitildiğidir. Düzene göre şart-

lanmış olarak tüm nüfusun eğitilmesiyle ülke sorunlarının çözümleneceğini sanmak hayaldir. Ülkemizde tüm kişilerin ancak halkçı bir eğitimden geçmesi yararlı olabilir ki, böyle bir eğitim sistemi ancak halkçı bir düzende gerçekleştirilebilir.

TÜRKİYE de az gelişmiş bir ülke olarak aynı koşullar içindedir. Bugün şikayetçi olduğumuz, halka dönük olmayan eğitim, eğitilmek hususundaki fırsat eşitsizliği, emperyalist güçlerin kültürel baskıları, devrimci öğretmenlere kıyılması v.s. gibi sorunlar, çıkmazlar, eğitim sisteminin veya eğitim sistemini yöneten bir kaç kişinin bozukluğundan doğmamaktadır. Eğitim sisteminin bozukluğu, düzenin bozukluğunun sonucudur. Gerçekte, mevcut eğitim sistemi, mevcut düzene uygun bir eğitim sistemidir, kendi içlerinde uyarlabilirler. Bu nedenle ki, belirli bir düzene dokunmaksızın eğitim sisteminde devrim yapılabileceğine inanmıyoruz. Düzenin her yanı düzgün de salt eğitim sistemi mi bozuktur ki, devrimin salt eğitim sistemi içinde yapılabileceği düşünülebilir. Düzen aynı kaldıkça, eğitim sisteminde ne derece düzeltmeler yapılsa yapılırsa, eğitim sistemi yine temel niteliklerini sürdürecektir, bu konuda aranacak çareler boşuna olacaktır. Belirli bir düzen içinde eğitim sistemi üzerinde yapılacak değişimler boşuna bir göz boyamachattan öteye gitmemektedir. Osmanlı toplumunda ve daha sonra cumhuriyet döneminde eğitim sistemi yönünden giriştiğimiz bunca deney, uygulamasına çalıştığımız sistem, eğitimi bir yamalı bohçaya çevirmekten başka neye yaramıştır ve eğitimdeki sınıfsal nitelik azalmış mıdır? Aksine aracı burjuvazinin düzene egemenliği arttıkça, eğitimde sınıfsal niteliği de artmıştır. Kazara gerçekleştirilebilecek bir devrimci eğitim kuruluğu, düzene dokunulmadıkça, bu kuruluşa uygun temel yapı olmadıkça, düzen tarafından yabancı bir madde gibi dışa atılacaktır. Bunun en büyük deneyini Köy Enstitüleri ile Türkiye yaşamış değiliz mi? Anayasamızın emredici kurallarına rağmen öğretim özgürlüğü sanrılarındandır da, siyasi iktidarın çizdiği sınırlar dışına çıkıp, devrimci ve halka dönük eğitim yapmak isteyen öğretmenlere kıyılmamakta mıdır? Bugün genelde eğitim sorunlarını tartışmıyor muyuz bunca yıl sonra? Bütün bunlar bize salt eğitim içinde köktür devrim yapılamayacağını öğretmedi mi?

BÜTÜN bunlardan çıkan sonuç, devrimin düzende olacağı ve eğitim ile eğitimi yapma öğreticinin devrimci güçler içinde görevlerinin önemidir. Öyleyse, genç devrimci arkadaşların dediği gibi, eğitimde devrim değil, devrim için eğitimsiz. Bu gerçek söz, eğitimi düzenle ve düzenin sorunlarıyla birlikte düşünmek, çözüm yollarını araştırmak zamanının geldiğini göstermektedir. TÖS'ün «Devrimci Eğitim Şûrasına», «devrimde eğitimin» yollarını araştıracak bir çalışma yapacağına inanarak umutla bekliyoruz, umutla bekliyoruz.

Gerillacı olma

• Acele yapılması gereken herhangi bir iş olmadığında gerillacılar boş zamanlarını nasıl geçirirler?

— Gerillacılar gündüz dinlenirler. Ayaklarını iyice yıkayıp, tırnaklarını kesip düzeltirler. Bu iş her gün mutlak surette yapılmalıdır. Ayakları, gerillacının «motoru»dur. Bu yüzden ayak bakımı son derece önemlidir. Gerillacılar boş zamanlarında bulundukları bölgenin pafta ve haritalarını inceleyerek bütün köy ve kasabaların isimlerini, her birinde ne kadar insan yaşadığını ezberlerler. Yine, paftalar üzerine bölgedeki ırmak, kuyu, nehir ve su kaynaklarının yerlerini işaretlerler. Çeşitli arazi parçaları arasındaki uzaklıkları, köprülerin, dehlizlerin ve trenlere sabotaj yapılması mümkün olan arazi parçalarının yerlerini öğrenirler. Bu bilgilerin önceden ve doğru olarak bilinmesi, savaşta gerillacılara hareket üstünlüğünü kazandırır.

• Yeni gönüllülere nasıl bir eğitim yaptırılır?

— Yeni gönüllüler ilk olarak «macheteros - bombarderos» olarak görevlendirilir ve gerillacıların yürüyüşlerine katılırlar. Daha sonraları yürüyüş ve ilerlemelerde gözcülük yaparlar. Gerillacılara, cephane, su, malzeme v.b. taşırlar. Daha sonra karakollara, nöbetçi kulübe-lerine, çiftliklere yapılan saldırılara katılmalarına izin verilir. Son olarak da, düşmandan yeter sayıda silah elde edildiğinde yada depolarından çalıştığında, yeni gönüllüler silahlandırılarak birliğe gerilla savaşçısı olarak katılırlar.

• Bir hain nasıl yargılanır?

— Yargılanacak kişiye daima savunma hakkı tanınmalıdır. Normal savaşlarda uygulanan «harp divanı» yargılama usulü gerilla savaşlarında da kullanılır.

• Herhangi bir gerillacı hastalandığında, ne yapılır?

— Bir gerillacı hastalandığında, arkadaşları tarafından kendisine güvenilen bir köylünün evine yerleştirilir. Burada gerekli tedavisi yapılır ve mutlak surette silah gerillacılar tarafından düşmana karşı korunma tedbirleri alınır. Aşında, hasta gerillacının konutun dışındaki herhangi bir yere saklanması çok daha güvenlidir. Böyle hallerde evde oturanlar sık sık hastanın yanına gidip kendisine gözkuşak olmalıdırlar.

• Bir gerilla savaşçısı köylülere karşı nasıl davranmalıdır?

— Köylülerden alınacak her türlü yiyecek maddelerinin karşılığı mutlak surette kendilerine ödenmeli ve ayrıca mülk sahibine, böyle hareket etmekle mücadeleye yardımcı olduğu hatırlatılarak teşekkür edilmelidir. Gerillacılar gönüllü olarak köylülerin ellerindeki yatak, dolap, masa v.b. gibi eşyayı karşılıksız tamir etmelidirler. Onların sevgi ve şükranlarını kazanmak ve kendilerini mücadelenin amaç ve ilkelerine yaklaştırmak için tarlaların kenarlarına çitler yapmalı, mahsulü ekme ve yapabilecekleri herhangi bir el işini asla köylülerden esirgememelidirler. Böylece, köylüler de kendilerine yapılan bu yardımlara aynı şekilde karşılık vermek isteyeceklerdir.

• Düşmandan ele geçirilen bir şehir nasıl savunulur?

— Düşmandan alınan bir şehri savunmak için, oranın sanki duvarlarla çevrili bir kale imiş gibi hazırlanması gerekir. Bütün evler, aşağıda belirtilen şekilde birbirlerine zincirleme bağlanır: Binalar arasında haberleşme tünelleri açılmalıdır. Bunun için binaları birleştiren duvarlarda yüksekliği yarım metreyi geçmeyen karşılıklı oyuklar açılır. Bu oyukların genişliği ancak bir insan geçecek kadar olmalıdır. Bu oyukların mümkün olduğu kadar alçak olmasına çalışılmalıdır. Böylece oyuklardan geçenler gömelmek yada dış çıkmak zorunda kalmayacaktır. Şayet oyuktan içeri giren kişi bir düşman askeri ise, kendisinin öldürülmesi çok daha kolay olacaktır.

Bütün bunlar bu şekilde birbirlerine zincirleme olarak bağlandıktan sonra, sokağa bakan evlerin ön cephesindeki duvarların da bir insan boyu yüksekliğindeki yerlerine oyuklar açılır. Şayet düşman askerlerinin silahlarından çıkan kurşunlar kazaen bu oyuklardan geçse de, odadaki gerillacılara isabet etmeyecektir. Gerillacılar, bu oyuklar içinden ateş ederken bir sandalye yada benzeri bir eşyanın üstüne çıkmalıdırlar.

• Gerillacılar ele geçirdikleri şehir halkına ne yaparlar?

— Evdeki bütün mobilya ve benzeri eşya, değişik blokeretmelerinin kendi çıkarları bakımından gerekli olduğu hususunda gerillacılar ev sahibini ikna etmelidirler. Şayet ev sahibi binayı terke yanaşmazsa, zor kullanılarak binadan çıkarılır.

• Evdeki mobilya ve eşya ne yapılır?

— Evdeki bütün mobilya ve benzeri eşya, değişik bloklardaki binaları birleştirmek üzere barikat yapmak için kullanılır. Aynı blok içerisinde bulunan bütün konutlar mobilya, taç, tuğla v.b. ile birbirlerine bağlanmalıdır.

• Şehrin savunması nasıl düzenlenir?

— Şehri ele geçiren gerilla birlikleri arasında rütbesi en yüksek yada en kıdemli olan subay, çeşitli görevlerden sorumlu olmak üzere bütün birliklerden subaylar görevlendirir. Bu subaylar atandıkları bloklardaki konutların savunmaya hazır bir hale getirilmesinden ayrıca sorumludurlar.

• Gerillacılar düşman askerlerinin bloktan bloka ilerlemelerini nasıl önleyebilirler?

— Konutların damlarında gizlenen gerillacılar, düşman askerlerinin kendi blokları içerisindeki herhangi bir binaya girmelerini önlemek için devamlı olarak onları ateş altında tutarlar. Ayrıca, her konut içerisinde benzine daldırılmış yada bulanmış eski elbiseler ve kuru saman yada ot yığınları bulundurulmalıdır. Şayet konut düşman eline geçecek olursa, kolayca ateşlenebilir, düşman bir ölüm tuzağı ile karşı karşıya kaldığı gibi, ilerlemesi de güçleşir.

• Bir şehir yada kasaba bu şekilde ne kadar zaman savunulabilir?

— Senelerce... İspanya İçsavaşı sırasında Madrid'teki üniversite sitesinde böyle bir savunma başarılı bir şekilde uygulanmış ve Franco birliklerinin ilerlemesi önlenmiştir.

Şayet şehir dışındaki komşu gerilla birlikleri düşman saldırılarını yavaşlatmak yada başka taraflara çekmek imkânına sahip değillerse ve şehirde su yada diğer ihtiyaçların kısıtlı sağlanmıyorsa, gerillacılar düşman hatlarının özellikle bir noktaya şiddetle taarruz ederek o kısmı yarıp dağlara kaçmalıdırlar.

• Bir gerilla savaşçısı için başlıca uğraşı ne olmalıdır?

— Bir gerilla savaşçısı için başlıca uğraşı «silah»tır. Gerillacı silahına, hayatını koruyan bir can yoldaşı gibi sarımsındır. Silahını daima temiz tutmalı ve iyice yağlamalıdır. Özellikle arazide bulunduğu zaman devamlı toza bulanacağından, silahını temizlemeyi asla ihmal etmemelidir.

Gerillacının bir yerde kalabileceği en uzun süre üç gündür. Üçüncü gün sonunda kamp mutlak surette bulunduğu yerden oldukça uzaktaki başka bir yere taşınmalıdır.

• Mükemmel bir gerilla savaşçısı haline gelebilmek için ne gibi niteliklere sahip olmak gerekir?

— Gerilla savaşçısının başlıca nitelikleri şunlardır:

1. Tabanca, tüfek ve makineli tüfek kullanmasını bilmek,
2. Bıçak ve pala kullanmasını bilmek,
3. Uzak bir mesafeden isabetli bıçak fırlatmasını bilmek,
4. Ata binmesini, bisiklet ve otomobil kullanmasını bilmek,
5. Bomba yapmasını ve fırlatmasını bilmek,
6. Telefon aletini kullanmasını ve telefonda konuşmasını bilmek,
7. Yazı makinesi (daktilo) kullanmak,
8. Kroki yapmak,
9. Az çok topoğrafya bilmek,
10. Plandan anlamak,
11. Yüksek sesle ıslık çalabilmek,
12. İple duvarlara tırmanabilmek,
13. Engelbeli ve yirginliği güç bir arazide bir kaç kısa mola vererek suretiyle 12 saatlik yürüyüşler yapmak,
14. Yüzme, kürek çekme ve deniz motoru kullanmasını bilmek,
15. Hızlı bir şekilde ağaçlara ve telefon direklerine tırmanmak,
16. Motorlar hakkında az çok bilgisi olmak,
17. Bir otomobili çalıştırmayı, bisiklet ve oto lastiklerini şişirip, çabuk bir şekilde değiştirmesini bilmek,
18. Mors alfabesini bilmek,
19. Küçük bir uçağın pervanesinin nasıl döndürüleceğini bilmek,
20. Bütün dinlere karşı toleranslı davranmak ve son olarak da yürekli, dikkatli, düşünceli, cömert olmak, maceradan hoşlanmak.

GERİLLACILIK

150
soru
150
cevap

alberto bayo

• Yukarıda sıralanan yeteneklerin hepsine sahip olmadan bir kişinin gerillacı haline gelmesi mümkün müdür?

— Yukarıda sayılanlar, kendisinden en iyi hizmet sağlanan mükemmel bir gerillacıya ait yeteneklerin tümüdür. Her gerillacının bu yeteneklere noksanzı sahip olabilmesi, her zaman imkân dahilinde olmayabilir. Örneğin, okur yazar olmamasına rağmen, Pancho Villa, mükemmel bir gerilla savaşçısı idi. Yukarıda sıralanmış olduğum yetenekler askeri akademilerde öğrencilere öğretilip verilmeli ve böylece kendileri vatani istilaya kalkışan düşman askerlerine karşı etkili bir şekilde savaşılabilmelidirler.

• Mükemmel bir gerilla grubu ne gibi malzeme taşır?

- Mükemmel bir gerilla grubu aşağıdaki malzemeyi taşır:
- Sağlam potin ve çizme (kabareli olanları tercih edilir).
 - Kalın çorap ve pantolon,
 - Bir nehri geçerken, bir duvar yada bir başka engel üzerinden aşarken birbirlerine bağlanarak aynı bir zincir görevi yapan uzun ve sağlam bel kayışları,
 - Ceket,
 - Pusula
 - İyi kol saati,
 - Jilet, bıçak, kama,
 - Saç ve tırnak kesmek için makas
 - Sabun,
 - Tabanca, hafif makineli tüfek,
 - El bombası,
 - Dümbün,
 - Gerekli flaşlar,
 - Kolları lastikle izole edilmiş kerpeten,
 - Balta,
 - Pili el feneri,
 - Madencilerin başlıklarına taktıkları baş feneri,
 - Bu fenerler için pil,
 - El testere,
 - Değişik kalınlıkta tel ve misina,
 - Çakmak,
 - Hamak.

• Bu malzeme ve eşyalar gerillacılar için büyük bir ağırlık teşkil etmez mi?

— Evet, eder. Ne var ki, bu malzeme ve eşyanın çoğu, gerillacılar sempati duyup hizmet etmek amacıyla birliğe katılan «yardımcı» yada «gözcüler» tarafından taşınabilir. Yukarıda saydıklarım, bir gerillacının her an ihtiyaç duyabileceği malzemelerdir. Bu yüzden, bunların devamlı şekilde elde bulundurulup ihtiyaç duyulduğunda kullanılması ideal bir hareket olur. Birlikteki her gerillacının yukarıda sayılan malzeme ve eşyanın tümüne sahip olması pek de önemli değildir.

şartları

• Bir kasabaya saldırıya geçmeden önce ne gibi faktörler göz önünde tutulmalıdır?

— Bir köy yada kasabaya saldırıya geçmeden önce stratejik değer taşıyan her türlü bilgi toplanarak değerlendirilmelidir. Saldırıdan önce gerillacıların aşağıdaki hususları bilmeleri gerekir:

- Köy yada kasaba içerisinde telgraf ve telefon hatlarının bulunup bulunmadığı,
- Kasabada silahlı düşman askeri bulunup bulunmadığı, şayet varsa sayısı,
- En yakın düşman yedeklerinin yerleri,
- Köy yada kasabada gerillacıları destekleyenlerden ne kadarının silahlı olduğu,
- Köy yada kasabada kısa dalgalı bir verici telsiz cihazının bulunup bulunmadığı,
- Vatan haini ve gerillacılara hizmet edenlere eziyet ve işkence edenlerin ad ve adresleri,
- Köy ve kasabaya en yakın demiryolu ve karayolu köprülerinin yerleri ve bunların ne şekilde savunulduğu,
- En yakın hava alanının uzaklığı,
- Şayet varsa, tren ve otobüslerin köy yada kasabadan geçiş saatleri,
- Bölgenin topografik durumunun dikkatli şekilde gözden geçirilip saldırıyı kolaylaştıracak daha başka faktörlerin olup olmadığı...

Bütün bu bilgiler elde edilip stratejik açıdan değerlendirilmek üzere hareket bölümüne sunulduktan sonra bir kere de saldırıya katılacak olan gerillacıların önünde teker teker konuşulup tartışılır. Bu bilgilerin tümü elde edildikten de bir saldırıya kalkışmak daima mümkündür. Ne var ki, gerillacılar ne kadar stratejik değer taşıyan bilgiye sahip olurlarsa, başarıya ulaşma şansları da o kadar yüksek olur.

• Bütün bu bilgiler elde edildikten sonra hareket nasıl yürütülmelidir?

— Önce saldırının başlama saati kararlaştırılır. Herhangi bir özel göreve atanan mangalar, yada gruplar seçilip gerekli malzeme ve silahlarla donatılır. Bu özel grup yada mangalar diğer grupların görevlerini ne şekilde yerine getirdiklerine aldırış etmeksizin son süratle kendi görevlerini yürütmelidirler. Köy yada kasabamın her iki tarafındaki telgraf yada telefon hatları iki ayrı munga tarafından kesilir. Gerillacılar bazı köylülerin ellerinde silah bulundugunu önceden öğrenmişlerse, saldırı sona erince bu kişilerin evlerine gidilip silahlar toplanır. Aynı zamanda diğer gruplar da köydeki bütün hain ve ispiyoncuları toplar.

Bütün bu yukarıdaki işlemler son süratle yapılmalıdır. Gerillacılar görevlerini ne kadar hızlı yürütürlerse başarı da o kadar büyük olacaktır. Çünkü saldırının süratli bir şekilde yürütülüp görevlerin en kısa zamanda başarılmaması, düşman askerlerinde gerillacıların disiplinli savaşçılar olduğu kanısını uyandıracak, onların moralini yitirdiği gibi, gerillacıların kendilerine olan güvenlerinin artmasını da sağlayacaktır. Hareket tamamlandıktan sonra gerillacılar, daha önce kararlaştırılan bir noktada motorları çabucuk halde bekleyen araçlarla bölgeyi terkederler.

• Köylülere karşı adı suçlar işleyen gerillacılar ne yapılmalıdır?

— Hırsızlık yapan, ırza geçen, yada benzeri adı suçları işleyen gerillacılar derhas Harp Divanı'na verilmeli ve suçlulukları kanıtlandıktan sonra vakit geçirmeden kurşuna dizilmelidir.

• Kurşuna dizilme işlemi nasıl ve ne zaman yapılmalıdır?

— Suçluların kurşuna dizilmesi en çok sayıda bir kalabalığın olayı görebileceği bir saatte yapılmalıdır. Kurşuna dizilme olayları çeşitli yayın organlarıyla geniş çapta işlenmeli ve halk yığınlarının duyması için elden gelen her şey yapılmalıdır. Birlikten bir subay infaz yerinde bulunan halka «kurşuna dizilecek kişinin ırza geçme, cinayet, hırsızlık yada hareketin ilkelerine karşı bir suç işlediği ve bunun cezasını mutlaka ödemesi gerektiği» şeklinde bir konuşma yapmalıdır. Aynı zamanda, gerillacıların ahlak ve disiplin konularında son derece titiz olduklarını, başbozuk bir eşkiya topluluğu olmadıklarını, aralarında utanç verici suç işleyen her kim olursa olsun bunu mutlaka surette hayatıyla ödeyeceğini de sözlerine eklemeyi unutmamalıdır.

Gelecek Hafta : SAVAŞ ve DİRENME

Türkeş'in Komando Kampında olup bitenler!

CKMP LİDERİ
ALPARSLAN TÜRKES
— Heil Başbuğ! —

«... Türkiye'nin bu konuda verdiği bilgiye göre, bini aşkın genç, genel idare kurulu üyesi Dündar Taşer'in nezaretinde Ankara ve İzmir'de bulunan komando birliklerinde her gün eğitime tâbi tutulmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı Eğridir Komando Okulu'ndaki eğitimin esli, CKMP'li gençlere uygulanmaktadır.»

CKMP'deki çalışmalar bununla kalmıyordu. CKMP'nin adını ve amblemini değiştirmek için yoğun bir çalışma yapan Başbuğ ve arkadaşları, amblemin «üç hilal» olmasında karar kıldılar. Partinin adı için de:

- Dokuz Işık,
- Milli Hareket Partisi,
- Milliyetçi Köylü Partisi

isimleri üzerinde duruluyordu.

Başbuğ Türkiye'nin, iktidarı ele geçirmek için Hitler'in yolundan yürüdüğü bu son gelişmelerle açık seçik ortaya çıkmıştı. Komando birlikleri Hitler'in kahverengi gömleklili SA'larının yerini tutacak, bir merkezden çıkarak üç hilalli amblem ile Hitler'in gamalı bayrağını İslam âlemine adaptasyonu olacaktı!

Türkeş ve kafadarları Hitler'in yolunda kazadıkları ile herlerken aklı eren birinin uyarısı karşısında birdenbire paniğe kapıldılar.

Zira, Siyasi Partiler Kanunu'nun 107. maddesi «askerî mülkte partiler kurulamaz» başlığını taşıyor ve şöyle diyor:

«Siyasi partiler, askerlik, savunma veya sivil savunma hizmetlerine hazırlayıcı eğitim ve

öğretim faaliyetlerine girişmezler.»

Aynı maddenin bir sonraki fıkrasında da şöyle deniyordu:

«Siyasi partiler üyeleri için üniforma veya haricte takılacak kolbağı ihdas edemezler.»

Yine Siyasi Partiler Kanunu'nun 126. maddesi, bu yasağa aykırı davranışların 5 yıla kadar hapsedilmelerini öngörüyordu.

Dahası da vardı. Eğer bu yasaklar merkez karar organlarının, yani genel yönetim kurulunun, merkez yürütme kurulunun, parti meclis grubunun ya da büyük kongrenin kararlarıyla ihlal edilmişse başsavcının Anayasa Mahkemesi'nde açacağı dava sonunda CKMP'nin kapatılması da mümkündü...

CKMP Karargahı kurmayları, durumun vahametini farkeder etmez kendilerini hapisten, partiyi de kapatılmaktan kurtarmak için yeni çareler aramışlar ve çok geçmeden de bu çareyi bulmuşlardı.

Başbuğ Türkiye, derhal Milli Türk Talebe Birliği İkinci Başkanı Atilla Özer'i çağırarak şu direktifi vermiştir:

«... Komando kamplarının Milli Türk Talebe Birliği tarafından kurulduğu lanse edilecek ve kamplarla CKMP arasında iltisap kurulmamasını sağlayacak her türlü tedbirler alınacak...»

Ayrıca, Dündar Taşer'in yönetimindeki komando kampını CKMP'nin yönetimi dışında göstermek için Dündar Taşer'le İkinci plana çekilmiş ve E-

mekli Albay Regat Gökman ile alelacele temasa geçilerek kendisi Ankara - Eskişehir yolunun 25. inci kilometresindeki Devlet Karayolları Dinlenme Parkı yanında kurulan komando kampının komutanlığına atanmıştır. Dinlenme parkının Ankara yönünde bulunan tarlaların içine bir yarım ay şeklinde sıralanan çadırların başında komutanlık çadırı bulunmakta ve onun önünde de büyük bir tabela yer almaktadır:

«MTTB - MİLLİYETÇİ TOPLUMCULAR»

Yani, nasyonal sosyalistler!

Dündar Taşer'in vizesiyle kampa girebilen gazetecilere verilen bilgilere göre, komando çalışmalarına yüz yakın genç katılmakta, herkes sabah saat 6'da uyandırılmakta, sabah namazı kıldıktan sonra kahvaltı yapıp yürüyüşe çıkılmakta, yürüyüş dönüğü judo, atıcılık, boks, güreş çalışmaları yapılmakta, geceleri ise milliyetçilik üzerine konferanslar verilmektedir.

Oysa, kampa durum hiç de sağcı gazetecilerin yazdığı gibi değildir. Nitekim, geçen hafta Ankara - Eskişehir yolunun 25. kilometresine giderek kampı tam 24 saat süre ile aralıksız göz hapsine alan bir ANT muhabiri tesbit ettiklerini şöyle anlatmıştır:

«Kampa sabahları 7.30'da komutan yardımcısı görevini yürüten genç, elindeki düdükle yarım ay şeklinde sıralanmış çadırların ortasına gelip durdu. Uzun uzun düdüğü çaldıktan sonra bağırdı:

Prof. Marcuse'ün tezlerine cevap

Profesör Marcuse tezlerinde yanlışlar. Devrimin temel gücü gerek çoğalmasıyla, gerek artan tarihsel görevi ile işçi sınıfıdır.

10 Milyon'dan fazla işçi Fransa'da fabrikaları işgal edip sokaklara dökülürken Herbert Marcuse'ün kitabında dışçilerin gittikçe güçsüz kaldıklarını ve boyundukçuların okumak şartıdır. (Tek Boyutlu İnsan, Minuit Yayınları)

Marcuse'ün tezi üç önyargıya dayanıyor: Devrim kavramının sınırlı bir tanımlanması, işçi sınıfının daha da dar bir tanımlanması, kapitalist sistemin iç çelişkilerinin tahrip edilmiş bir tanımlanması...

Devrim, kaynağını, Marx'ın XIX. yüzyıl ortalarında en gelişmiş kapitalist ülke olan İngiltere'nin çelişkileri üzerindeki incelemesinden alır. Marx bu şekilde devrimin bütün ülkelerde ve çağlara geçerli bir tanımlanmasını yaptığı iddia etmemiştir. Marcuse'ün genellemesi ise Marx'ın düşüncesinin dogmatik bir yorumuna ve biçim değiştirmesine dayanır.

Marx'ın amacı uygulamadır, dünyanın çehresinin değişmesine dayanır. Teorisi de ancak uygulamanın (pratiğin) ışığında kavranabilir. Marx'ın amacı, insana tarihinin tam sorumluluğunu verebilmektir. Bu tarihin öncülüğünün yön-timlerini ortaya koyan bir dünya görüşüdür. Marx her devirde ve her ülkenin kendine özgü koşullarında mümkün olanı var olan çelişkilere dayana-

rak kesin olarak bulmasını öğretir. Marksist, Marx'ı yorumlayan bilgi kişi değildir. Marksist Marx'ın tezlerini yeterli ölçüde bilerek ülkesinin ve çağının çelişkilerini kavrayacak kişidir.

Marcuse'ün devrim ve işçi sınıfı tanımlamaları sınırlı kalıyor.

Marx sosyal bir sınıfı hiçbir zaman hayal seviyesinde tanımlamıyor: Bir otomobil, bir televizyon ya da bir buzdolabı bir işçinin işçi niteliğini tüketmez.

Çağımızda teknolojinin gelişmesi ile bilimin araçsuz bir üretim gücü olması sonucunda işçi sınıfı önemli ne nitelikçe ne tarihsel görevi yönünden yitiriyor, tam tersine nicelik ve nitelikçe gittikçe gelişiyor.

Önce gittikçe artan teknisyen, mühendis ve araştırmacıların işbölümü işçiyi bütünlemesi, idari işlerde ve hizmet sektöründe hesap makineleri kullanan memurlarla gittikçe otomatizasyona (az işçi ve elektronik idare) giden fabrikalarda çalışan işçiler birbirlerine yaklaşıyor.

Önemli diğer bir unsur: Tarımda makinelaşmanın sonucu tarım işçilerinin büyük çoğunluğu (traktör sürücülerini örnek) fabrika işçilerine çok yaklaşıyorlar.

Profesör Marcuse üçüncü bir sorun koyuyor ortaya: bu işçi sınıfı sanayileşmiş ülkelerde devrimci görevini yerine getiremez. Bu da bir önyargıya dayanıyor: işçi sınıfı bugün kazandığı geniş

anlamla artık kendini kapitalist sisteme karşı çıkaran çelişkilerin bilincine varamaz, çünkü çelişkiler gittikçe ortadan kalkmaktadır.

Halbuki üretim güçlerinin bugünkü gelişmesinde kapitalizm, Marx'ın ortaya koyduğu üretim ilişkileri arasındaki çelişkilerin üstesinden gelemediği gibi, Marx zamanında var olmayan yeni çelişkiler ortaya çıkarak eskileri daha belirgin ve kesin duruma sokmuşlardır.

İşçiden görevinde maksimum kendi kendine karar verebilme yeteneği ve üretim araçlarını ellerinde tutunlara karşı şartsız bir itaat isteyen bu irrasyonel sistem gittikçe dayanılmaz ve edügan bir hal almaktadır.

Üretimin anlamının ve sonuçlarının belirtilmesine etkin olmak isteği öğrenci dileklerinin ve işçi sınıfının bilinçli amaçlarının ortak yansımasıdır. İlişkilerinin sorunu da rekabet ve bağımlılık diye ortaya konamaz (kayıtlık diye hele hele hiç konamaz). İşçi hareketi ve öğrenci hareketleri bir bütünün kesitleridirler.

Marksizm dünyanın devrimci değişiminin en etkin teorik aracı olarak kalıyor. Önce sistemin yeni çelişkilerinin teorik belirtilmesinde bir bilimsel metod olduğundan, sonra da bu çelişkilerin çözülmesi için gerekli güçleri ve onların örgütlenişini bilimsel bir metolla ortaya koyabildiğinden, işçi sınıfının yeni şart ve biçimlerde neden en etkin devrimci güç olduğunu gösterdiğinden...

Roger GARAUDY

Yeme de yanında yat !..

Sosyalizm milli üniteler içinde yapıyor. Enternasyonal üniteler içinde sosyalizm niteliğini bu dönemde yitirdi. Yada bir dönem öyle görünüyor. Sovyet ekonomisi endüstrisinin zirvesine çıkmıştır. Sovyet sosyalizmi büyük endüstri sosyalizmi olacaktır. Ama özellikle geri bırakılmış ülkelerin sosyalizmi büyük endüstri ülkelerinin sosyalizmine benzemeyecektir. Nasıl kapitalizmin geri kalmışlığı varsa, iktidarda bir sosyalist parti dahi olsa, sosyalist ülkeler arasında da, sosyalist ekonominin ulaştığı noktaya erişmek için geri kalmışlık vardır. Gözlemlerimiz ve elimizdeki rakamlar böyle gösteriyor.

Castro, Siera Maestra'dan indiği zaman :

«— Nerde parti?» diye sormuşlardı.

Cevabı :

«— Dağdan inen örgütlenmiş silahlı arkadaşlarımız» olmuştur.

Che Guevara, Bolivya dağlarında savagırken tuttuğu günlüğünde :

«— Bana en büyük güçlüğü Bolivya Sosyalist Partisi çıkarıyor...» diye yazıyordu.

Adlarını sıraladıklarım, sosyalizmi, ulusal üniteleri içinde kurmaya çabalayan insanlar. Elbetteki büyük güçlüklerle karşılaşacaklardı. Çabalarının başarıya doğru ulaşmasını anlatırlarken, diyorlardı ki :

«— Biz Devrimciler, köylülerin arasına girdiğimiz zaman, önce köylü olduk, köylüler ondan sonra Devrimci oldular.»

Nasıl da yorulmuşlar.

1965 yılında bir Bulgar Parti yöneticisi ile konuşuyordum :

«— Kooperatiflerin içinde bizler, bizzat çalışmaya başladığımız zaman verim artmıştır. Karşıdan kumanda verir gibi konuşduğumuzda verim hep düşmüştür...» dedi.

Kitaplar sosyalizmi çok güzel yazar. Okuyan her genç adamın hayalini süsleyen tatlı bir düştür sosyalizm. Ama kitapların kâhpları içinde kaldığı sürece uyur, hayatın içine girdiği zaman yagar. Türk sosyalizminin 60 yıllık bir geçmişi var. Hangi siyasî akım bu kadar az iz bırakarak yorulmuştur. Prens Sabahattin Beyin güdük ve yoz «Ademi merkezîyetçiliği» bile kısa bir süre iktidara gelme olanağını bulmuştur. Ya bizinkiler, 1920'lerde, İstanbul'dan Ankara'ya, (Aferin) diye telgraf çekiyorlardı :

«— Siz savaşın, biz gelir kitapları size öğretilir...»

Biz içine iyice giremediğimiz için, kitap, Yunan denize döküldükten sonra İzmir İktisat Kongresinde kapitalizm oluvermiştir. Hadî ondan sonra gelisin 141 - 142... Çetin Özek meseleyi ne güzel de koymuş ortaya... 1950'lerde, toprağına sıkı sıkıya sarılan Anadolu mütegalibesinin arkasından koştugu Bayar - Menderes İkili'sinin iktidara gelmesinden yanaydık, Çünkü bizlerci siyasî özgürlük vereceklerdi. Önce söylediler, sonra 1951'lerde çıkardıkları Ceza Kanunu değişikliği ile bütün arkadaşlarımızı içeri taktılar. Kimse'nin sesi bile çıkmadı. Bir avuç yürekli insandı onlar. Yattılar, gık demediler, çıktılar.

Başbuğ Türkeş ve diğer CKMP yöneticileri, komando kampını MTTB'nin üstüne yıkmak suretiyle hapsedilmekten ve partinin kapatılmasına sebep olmaktan kurtulmuşlardır. Zira, Cemiyetler Kanunu'nun «Memnu Hükümler» fashında yeralan 11.

madde aynen şöyle demekte-

«MADDE 11 — Cemiyetler, askeriğe hazırlayıcı talim ve terbiye işleri ile meşgul olamazlar. Ancak, İcra Vekilleri Heyeti bu işlerden bir kısmı ile meşgul olabilmek selahiyeti-

ni münasip gördüğü cemiyetlere verebilir.»

Millî Türk Talebe Birliği ise Cemiyetler Kanunu'na tabidir ve gençleri komandocu olarak yetiştirmesi için bu birliğe İcra Vekilleri Heyeti tarafından verilmiş özel bir yetki belgesi de yoktur...

Ankara civarındaki CKMP - MTTB Komando kampının uzaktan tele-objektif ile çekilmiş resmi

den iyiye yükselmiş ve çadırların içini hamama çevirmişti. Nihayet çadırların kapıları tek tek açıldı ve gençler dinlenme kampının çeşmesine doğru yürüdüler. İçlerinden namaz kılınmı görmedik.

Kampın yüz kişilik olduğunu söylemişlerdi ama içtimada sadece 40 kişi vardı. 14 çadırdan ise birinin kapısı hiç açılmamıştı. O çadırın silah deposu olduğu anlaşıyordu.

Kısa bir yürüyüşten sonra judo oyunları üzerinde çalışıldı ve iş atıcılığa geldi... Onun için de CKMP-MTTB komandoları tas tepelerin ardına gitmişlerdi. Çok uzaktan silah sesleri geliyordu...

Öğle yemeğinden sonra ağaçların altında uzun uzun yattılar. Bir grup «kâğıt» oynadı, bir grup tartışmalar yaptı ve öylece akşamı ettiler.

Havanın serinlemesiyle birlikte dinlenme kampına Ankara'dan otomobiller gelmeye başladı. Otomobillerin çoğunda çiftler vardı. Akşam yemeği yenilmiş, hava kararmıştı. Sağ baştaki çadırın önünden ateşten alevler yükseliyordu.

Gençlerin bir kısmı dinlenme parkının büfesinde soğuk buralarını yudumlarırken, bir kısmı da ağaçların arasında kayboldu... Bu sırada karayollarının dinlenme parkına gelen otomobillerin, alışkanın aksine kısa bir süre sonra kaçır gibi uzaklaşmaları dikkatimizi çekti. Yo la inip bir otomobili durdurduk. Direksiyonda genç bir adam vardı.

Gazeteci olduğumuzu söyledik ve sorduk:

«— Niçin hemen gidiyorsunuz?»

Genç adam:

«— Ben, dedi, makine mühendisiyim. Şu yanımızda gördüğünüz kadın da bir ay önce evlendiğim karımdır. Parka geldiğimiz andan itibaren izaç edildik. Hatta içlerinden biri «Hadî bakalım, tütünün kuru iken alın voltajını» deniz mi? Bakım, başım belaya girecek. Gidiyoruz işte... Bunlar milliyetçi komando imişler... Hayırma olsun, ne yapalım!»

Komando kampının pikabı geç saatlere kadar mehter marşları çaldı ve sabah gün doğarken parkın büfesinden çıkarılan on kasa boş bira şişesi yolun kıyısına üst üste kondu.

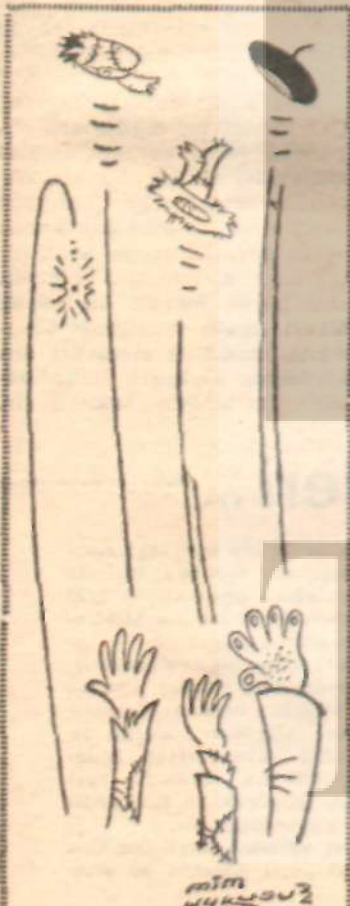
İlk bakışta komando kampı ile bira kasaları arasında bir ilişki kurmak zorsa da, Hitler'in iktidar hareketini Münih biraханelerinde tezgâhlandığını bilenler için hiç de yadırgatıcı değildir.

DÜNDAR TAŞER
— Komandocu başı! —

— Arkadaşlar, uyanalım!

Kamp Komutanı Emekli Albay Reşat Gökman gün doğarken uyanmış ve her sabah olduğu gibi Eskişehir yönüne doğru yürüyüşe çıkmıştı. Uyku tutmayan yada ot yatakları üzerinde bir türlü uyuyamayan bir kaç kişi ise dinlenme parkının büfesinde demli çaylarını içiyorlardı. Elinde düdüğü olan genç, komutan çadırındaki pikaba bir mehter marşı koyduktan sonra elindeki düdüğü tekrar öttürdü.

Gene kimse aldırış etmemişti. Saat 8.30'a doğru güneş iyi-

Şapka devriminin 43. yılı kutlandı!

ÇEK GENÇLERİ SOVYET TANKLARINI PROTESTO EDİYOR

— Prag'taki direniş Moskova'da ses verdi —

Çekoslovakya ve doğu Avrupa'yı tehdit eden Alman intikamcıları

Bağışık devletler, Nazi despotizmine son verili buca yıl geçti... Fakat ne Avrupa, ne de dünyanın başka köşeleri tam bir barışa erişmiştir. İşte Vietnam, işte Almanya, en azı örnekleri. Kamuyu, Almanyada militarizmin yeni baştan ortaya çıktığına yavaş yavaş inanmaktadır. Alman problemini yakından izleyenler, bu Nazi tipi militarizmin köklerini hiçbir zaman sökülmediğini çoktan biliyorlardı.

Avrupa'da, Amerikalıların Vietnam saldırısını askeri yardımla destekleyen tek memleket Batı Almanyadır. Batı Alman pilotları ve savut uzmanları «Gönüllü» maskesi altında, Amerika'nın yanı sıra savaşmaktadır. İkide bir Alman basınında, Vietnam'da kaybolan veya ölen pilotların adlarına rastlamak mümkündür. «Süddeutsche Zeitung», geçen Haziran'da ilk düşürülen Alman pilotunun adını vermiş ve annesi ile babasına baskıya dayandırmıştı.

Bonn Hükümetinin emeli, Amerikalıların güven ve sevgisini kazanmak, dolayısıyla Avrupa sınırları konusunun yeni baştan incelenmesini sağlamak ve Bundeswehr için, nükleer kuvveti koparabilmek.

Bundan üç yıl önce, 1965 mart ayında, Alman Savunma Konseyi Başkanı Herr Krone : «Vietnam olayları ileride değişik bir şekilde bizim topraklarımızda yer alabilir» demişti. Tam bir ay sonra Von Hassel, Batı Alman Meclisi Bundestag'da : Avrupa, dünyanın en önemli problemidir. Batı Almanyası, adım adım Avrupa'yı yeni baştan organize edecektir» vecizesini yumurtlamıştı.

Doğu Almanyası'nın zor kullanılarak Batıya katılması, «Büyük Almanyası» sınırlarının yeni baştan çizilmesi, senelerdir hayıradıkları programdır. Bu sınırlar evvelâ 1937 senesinin sınırları olacaktır, sonra sırası gelince genişletilecektir.

Batı Almanyası ekonomik gelişmesinin yanı sıra, politik ve askeri konularda istediği kadar ileri gidememiştir. Fakat amacına erişmek için elinden geleni yapmaktadır. Emperyalist Almanyası'nın «Ultimo ratios politikası» ne idiyse, «askeri müdahale» ile problemleri, çözmek, bugünkü Almanyası'nın prensibidir. Bavaria'nın ateşli Herr Strauss'u : «Zamanı gelince elimizdeki bütün olanakları kullanarak, tekni gücümüzle saldıracağız. Bu bizi bazın bir yenilgeye ve sonu ölümlü biten bir servene sürükleyecek bile saldıracağız» demekten bir an dahi çekinmemiştir.

1937 - 38 Almanyası'nın parolası : «Dünya politikasının oynaklığını göze alarak her an hazır bir

ÇEKOSLOVAK KRİZİ NASIL SONUÇLANACAK

Hüseyin BAŞ

Çekoslovak krizi dünyaya ayağa kaldıran bir dizi beklenmedik olaydan sonra tarafların yeniden «diyalog» a, «akıl yolu» na gelmeleriyle içinden çıkılmaz durumdan kurtulmuş görünmektedir.

Bununla beraber, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, Varşova Paktı'nın öteki üyeleriyle Çek yöneticileri arasında Moskova'da varılan anlaşmanın «askeri müdahale» nin yarattığı olumsuz ortamı bütünüyle ortadan kaldırdığı söylenemez. Anlaşmanın Tass tarafından yayınlanan metninden, «işgal kuvvetlerinin» Çek topraklarını bazı şartlar altında ve kademeli olarak terkedecekleri anlaşılmaktadır.

■ Varşova Paktı Üyeleri, Çekoslovakya'ya «anti - sosyalist» unsurların sızdığını, bunların özellikle Batı Almanyadan destek aldıklarını ileri sürmüşlerdir.

Bu şartların neler olduğu ve kademeli terkin süresi gündelik bilinmemektedir. Bununla birlikte, metnin öteki paragraflarında tarafların Cerna Nad Tisou'da alınan karşılıklı kararları ve Bratislava Konferansı'nda formüle edilen hüküm ve prensipleri uygulamaya kararlı olduklarını belirtmesi, yukarıda sözlü edilen «şartların» ve kademeli terkin süresinin anlam ve kapsamı hakkında bir fikir vermektedir. Varşova Paktı üyeleri, hatırlarda olduğu üzere, krizin ilk gününden itibaren «yenileşme hareketi» fırsatı ile ülke içindeki «sosyalizmi yadsımaya» kadar götüren «anti-sosyalist un-

surların» nüveleşmesini ve bunların özellikle Batı Almanyadan aldıkları destekle de yönetim kademelerine, radyo ve basına sızdıklarını ileri sürmüşlerdir.

O kadar ki, bu endişeler Cerna ve Bratislava görüşmelerinin temel temalarından birini teşkil etmiş ve sonunda Çek yöneticileri değişik dozlarda da olsa, bizzat kendilerinin de kabul ettikleri bu tehlikelere karşı bazı «tedbirlere» girişmeyi de ruhte etmişlerdi. Daha sonra da Varşova Paktı üyeleri «askeri müdahale» yolunu seçmiş ve gerekçe olarak da Çek yöneticilerinin Bratislava'da alınan kararları uygulamaya yanaşmadıklarını ileri sürmüşlerdi.

Şimdi yukarıda belirtilen durumdan sonra Moskova Anlaşması'nda yer alan Varşova Paktı kuvvetlerinin Çek topraklarını bazı şartlarla ve kademeli olarak terkedeceği maddesinin kapsamı daha açıklık kazanmaktadır ve Varşova Paktı kuvvetlerinin Çekoslovakya'dan çekilmesinin Bratislava Konferansı kararlarının uygulanması sürecinin gelişmesi paralelinde gerçekleşeceği ortaya çıkmaktadır. Buna karşılık, Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın öteki üyeleri, «Svoboda», Dubçek, Černík ve Smrkovsky'yi tanımak, kuvvetlerin çekilişi sırasında Çeklerin işlerine karışmamak, askerlerini geri çekmek gibi önemli tavizler vermişlerdir.

■ Batılı ülkeler, Moskova Anlaşmasının uzun ömürlü olacağına inanmıyor.

Sovyetler Birliği'nin «askeri müdahale» gibi son derece tehlikeli ve dünyanın bütün şingeklerini üzerine çekeceğinden şüphelenilmeyen bir yolu seçmesi-

nin nedenlerinin alabildiğine tartışılmasına, bugün, Moskova Anlaşması'nın «şansı» tartışmaları da eklenmiştir.

Çok sayıda batılı ülke, özellikle Yugoslavya, Moskova Anlaşması'nın uzun ömürlü olacağından şüphelenmektedir. Haberler bizzat Çeklerin anlaşmaya katı yolu seçenlere verilmiş bir taviz olarak baktıklarını belirtmektedir.

Krizin «askeri müdahale» nin de olumsuz katkısıyla en yüksek ve tehlikeli düzeylerine eriştiği bir gerilim ortamında Moskova Anlaşması'nın başarıya ulaşmasında elbette büyük güçlükler mevcuttur. Ancak, krizin «en az zararlı» çözümünün başka hiçbir yolu yoktur.

Öte yandan, «Svoboda - Dubçek» yönetiminin Çek halkı nezdindeki sağlam prestijinin, anlaşmanın başarıya ulaşmasındaki güçlüklerin hatırı sayılır ölçülerde üstesinden gelmesi mümkündür. Bununla birlikte, yuka-

rıda da belirttiğimiz gibi, askeri müdahalenin yarattığı olumsuz ortamın izlerini bugünden yarına tamamen ortadan kaldırmak mümkün değildir. Sosyalist topluluğun bu hassas bölgesinde şimdi güç bir «yaraları sarma» dönemi başlamıştır ve bu başarıya ulaşmak zorundadır.

■ «Yenileşme» hareketi, doğal olarak «yenileşme sarsıntılarına» yol açıyor.

Çek krizinin, aşılması güç engellerin varlığına rağmen, Moskova Anlaşması ile çözüm yoluna girdiği şu günlerde çok sayıda gözlemci, «askeri müdahale» nin gerçek «mobili» ini aratmaktadır, olayın sosyalist dünyada olduğu gibi sosyalist ol-

mayan ülkelerdeki doğal uzantıları üzerine eğilmektedir.

Haber kaynaklarının gerekli güvenirlikten yoksun bulunması, meselenin özünden çok düzeydeki yansımalarını veren sansasyonel haberler yayması, Çekoslovakya Krizi üzerinde sağlıklı yorum olanaklarını büyük ölçüde ortadan kaldırmaktadır.

Ama bütün bunlara rağmen, Çek krizini, hiç değilse ana çizgileriyle yerine koymak, «askeri müdahale» nin katı bir hareket olarak bizzat çoğu komünist partilerince ve dünyanın hemen bütün sosyalistlerince haklı bir biçimde kınanmasına rağmen, «bir büyük ülkenin bir küçük ülkeyi işgalı» niteliğinde olmadığını, klasik bir «tecavüz» den ayrıldığını söylemek mümkündür. Bu açıdan bakıldığında,

Sovyetler'in endişeleri...

Sovyetler Birliği'nin ve diğer Varşova Paktı ülkelerinin basını, Çekoslovakya'da «liberalleşme» adı altında girişilen hareketin aslında bir «yozlaştırma» hareketi olduğunu ileri sürmekte ve delilleri şöyle sıralamaktadırlar :

«Çekoslovakya'da, Batıların «liberalleşme» diye adlandırdıkları, asıl adı «Yozlaştırma» olan hareketin başladığı günlerde, bir takım politik ve sosyal örgütler de kurulmaya, daha doğrusu kendilerini belli etmeye başlamışlardır.

Cemiyetlerin yanı sıra kurulan «Partisizler» ve «Tenkit Yöneticileri» gibi kuruluşlar da faaliyete geçmiştir.

«Klüp 213» adlı cemiyet, nazilerle işbirliği yapanları, adı suçlardan hüküm giyenleri, nazi işgali sırasında kurulan kukla hükümette görev almış bakanları, Amerikan hayranlarını çatısı altına topl-

muş ve böylece en az 20 bin üye sağlamayı başarmıştır. Kanada ve Amerika Birleşik Devletlerinde de şubeler açan «Klüp 213» Çekoslovakya dışındaki rejim aleyhtarları ile işbirliğine girmiştir.

«Partisizler» adlı klüp ise çalışmalarını devlet işletmelerinde şubeler açmaya kayırmıştır. Bu klübün başkanı Çekoslovakya'da sosyalizm aleyhtarı olarak tanınan Çek Sosyalist Cumhuriyeti Bilim Akademisi üyesi Svítak'dır. Svítak'ın yardımcıları ise Musil, Ribatçek ve Klementif adındaki siyonist yanlı kişilerdir.

Bu arada 1948 yılında kaybolan Çek Sosyal - Demokrat parti liderleri de ortaya çıkmışlardır.

Müdahaleden yana olan doğu basını bu «yozlaştırma» gayretleri karşısında askeri müdahalenin kaçınılmaz hale geldiği görüşündedir.

ordur bulundurmaktı. Otuz küsur yıl sonra, Batı Almanya'nın Dışişleri Bakanlığını yapmış olan Herr Schroeder : «Almanyanın bugünkü uzun vadeli politikası, fırsatlardan istifade etmemek değil- dir.» sözleriyle aynı felsefeyi gütmektedir.

Batı Almanya, NATO'nun mekanizmasını eline almakla, başlaştık devletleri askeri bir serüvene sürükleyebilir. Zira Batı Alman ordusu, NATO'nun temel taşlarından biridir. Tabii Bonn Hükümeti bu- nun aksini savunmaktadır. Alman ordusunun bir- liklerinin büyük bir kısmı NATO'nun emrinde oldu- gundan, tek başına bir saldırı yapamayacak durum- dadır, demektedirler.

Ama işin aslı çok baskadır. 1965'ten bu yana, Alman Savunma Bakanlığı yeni baştan organize edilmiştir. Savunma Bakanlığının ordu departmanı hakiki bir Alman Genel Kurmaylığı haline getiril- miştir.

CSU'nun askeri konulardaki eksper General von der Heydte, Nisan 1965'te «Die Wehrkunde» askeri gazetesinde yazdığı bir makalede : Bundes- wehr, NATO'ya verdiği birliklerin dışında, milli kadroda büyük bir ordu kurmuştur.» demektedir.

18. Aralık, 1967'de The Times Gazetesinde, «Al- manya'nın görünmeyen ordusu» başlıklı haberde, Times'ın Bonn muhabiri, mide bulandırıcı şu ha- beri veriyordu : «Dün Münih'te, Bundestag Baş- kan Yardımcısı Herr Richard Jaeger, asker ve subaylara hitap ettiği çok kalabalık bir toplantı- da şu suali sormuştur : «Bu hafta sonu, Sovyet Rusya, Almanya'ya saldırırsa ne olacaktır?» Bir- birlerine şaşkın şaşkın bakan subay ve askerler hiçbir cevap verememişlerdir. Herr Jaeger söze- rine şöyle devam etmiştir : «Bu hafta sonu Sov- yetler bize saldırırsa, Amerikalılar bizi savunmak için nükleer savutuları kullanacaklardır. Fakat bu savutuların harekete geçmesi 15 dakikadan 3 gün'e kadar sürebilir. Bu zaman zarfında, Sovyetler Federal Almanya'nın büyük bir kısmını zaptet- miş olacaktır.»

Konuşmanın galeyana getirdiği subaylar : «Tekmil Almanya, Sovyetler tarafından işgal edi- lecektir.» diye bağırmağa başlamışlardır.

Bunun üzerine Herr Jaeger, Batı Alman lider ve generallerinin her zaman istediğini ortaya at- mıştır : «Bu sebepten dolayı Almanya'nın kendi nükleer savutuları olmalıdır.»

Federal Almanyadaki askeri evrim iki amaç gütmektedir :

1) NATO'nun bünyesinde Almanların üstünlü-

günü sağlamak.

2) NATO dışındaki Alman ordusunun, tek başına herhangi bir saldırıya girilebilecek bir du- ruma erişmesini mümkün kılmak.

Batı Almanya çoktan kendi görüşlerini NA- TO'YA kabul ettirmiştir. 1 Eylül, 1963'ten beri Al- manların «bir adım ilerde» olma stratejisi, NA- TO'nun merkez ve Baltık Komandosu'nun askeri planlamasında yer almıştır. Oysa Alman Genel Kurmaylığının «yıldırım savası» mantalitesine NATO'nun her tarafında rastlanmaktadır.

Alman stratejisi anlattığımızdan da daha karı- şıktır. Savunma Bakanlığı ve Alman generalleri, kendi fikirlerini NATO'ya kabul ettirmekle yetin- memektedirler. Varşova Paktını imzalamış devlet- lere karşı açılacak savaşın başarılı olması, ancak saldırının taktiklerle desteklenmesi ile mümkün- dür, ıddiasındadırlar. Bundeswehr'in resmi bülteni (Hov. 100/1) : «Sorumlu askerlerin eline verilecek en iyi araç nükleer savutulardır.» diyor.

Almanya, NATO içindeki ortaklarına, atom savutularını neden gereksindirdiğini şu dolambaçlı yol- la açıklamaktadır.

«1 - Alman ordusu, nükleer savutulara sahip olmazsa, Varşova Paktı'na dahil memleketlerden gelecek bir saldırıyı önleyemeyecektir. (Bu son de- rece saçma bir usulamadır. Çünkü Bonn daima NATO'ya Almanya'nın savunmasını sağlamak için girdiğini söylemektedir. Sonra Almanya'nın Ame- rika ile olan askeri anlaşmasında Amerika nükleer savutularla Almanya'yı korumayı taahhüt et- miştir.)

2) Amerikan Savunma Bakanlığı'nın verdiği rakamlara göre, Almanya'daki, Amerikan nükleer savutularının adedi 1966'da 6000'i buluyordu. 1968'de bu sayının çok daha kabarık olduğunda hiç şüphemiz yok. Alman generallerinin emeli bu sa- vutulara el atmaktır.

3) Amerikan nükleer güçlerinin planlanmasın- da Almanlar muazzam bir rol oynamaktadırlar. Avrupa'nın ihtiyacı olan nükleer gücü NATO or- ganize etmektedir, fakat esas sözü geçen Ameri- ka'dan sonra Almanya'dır.

4) Batı Almanya'nın kendi atom silahlarını imal etmesi de imkânsız bir şey değildir. ELDO projesiyle, kısa mesafelere gidecek füzelerin yapıldığı herkesin malumu. Rus bilgini Yemaljanov, daha 1965'te, Batı Almanya'nın seri halinde atom bombası yapabilmek için her şeye sahip olduğunu söylemişti. Bu aynı konuda, Batı Avrupa Birliği

nın Savunması Komisyonu Başkanının verdiği ra- por ile bazı İngiliz bilgilerin araştırması da şu sonuca varmaktadır : «Batı Almanya, bir iki yıl sonra, senede 100 atom bombası yapabilecek kadar Plutonium'a maliktir.»

Amerika'nın komünizme olan marazi korkusu- nu, Batı Almanya gerek dahilde gerekse de dış politikasında altın madeni gibi işletmektedir. Al- man askerlerine yakın bir tarihte, doğudaki mem- leketleri komünizmin boyundurduğundan kurtarmak için hazır olması söylenmektedir. Alman Ordusu, her fırsatta, komünizmin ne muazzam bir tehlike teşkil ettiği fikriyle doldurulmaktadır.

Fransız gazetecisi M. Yves Nouchi, Constella- tion'a yazdığı bir makalede Alman Ordusu'nun kışlalarında yaptığı gezilerin izlenimlerini şöyle anlatmaktadır : «Büyük Almanya ve eski sınırla- ra dönme fikri, tekmil canlılığı ile bugünkü Alman ordusunun eğitiminde yer almaktadır. Batı Alman ordusunda kullanılan bütün haritalar Almanyayı 1937 sınırları ile göstermekte, sadece bugün sınır dışı olan yerler için «geçici olarak Polonya, veya Sovyet Rusya veya Çekoslovakya» yazılıdır. Bir çok Batı Alman askeri birliklerine, Doğu Alman- ya'daki illerin adları verilmiştir. Meselâ Gluck- stadt üçüncü deniz eğitim birliğine bağlı bölükle- rin isimleri şunlardır : Mecklenburg, Pomeranya; Berlin; Batı ve Doğu Prusya; Silezya, Branden- burg; Saksonya, Thuringe.»

Ordunun gazetesi «Der Westpreuss» : «Bu isim- ler kışlalarımızın duvarlarına altın harflerle ka- zılmıştır.» demektedir.

1966'dan beri çıkmakta olan «Bundeswehr und Tradition» sirküleri «Alman askeri dünyanın en iyi askeri» efsanesini yine ortaya atmaktadır.

Yetmişlik ihtiyarlarla, minnacık çocukları kurşuna dizmiş bu haydutların askerlikle ne iliş- kisi olabilir?... Hele dünyanın en iyi askeri ününü taşımaya kahkahalarla gülmek gerekir.

Doğrusu bugün, Batı Almanya'daki politik, askeri, ekonomik ve psikolojik hazırlıklar insanı tedirgin edici bir hal almıştır. Alman generalleri pusuda kendi emellerine hizmet edecek kuvvetli bir politikaçının çıkmasını beklemektedirler.

Avrupa'nın göbeğinde esen bu tehlikeli rüz- gârı küçümsemek affedilmevecek bir suç işle- mek olur. Zira Avrupa'nın emniyeti, bugün her za- mankinden daha ziyade sarsılmış durumdadır

Selma ASHWORTH

Çek'lerin askeri müdahale'ye karşı başarıyla yürüttükleri «pasif direnme ve kınama» hare- ketini, dünya sosyalistlerinin «askeri müdahale» ye karşı ta- kundıkları olumsuz tavır, batı- nın bilinen kesimlerindeki «ev- him» lerden ayırmak gereklidir. Gerçekten de, olaylara yakından bakıldığında, ne Çek'lerin ne de «müdahale» yi görülmemiş bir giddetle kınayan sosyalist par- tilerin, «müdahale» ile ortaya çıkan olumsuz ortamdan yarar- lanarak «sosyalist düzen» e, sos- yalizmin temel ilkelerine «sal- dırma» yı akıllarından geçirme- dikleri anlaşılmaktadır.

Tam tersine, başta Çekler ol- duğu halde «müdahale» yi kınay- an bütün sosyalistler, soyut o- larak «her türlü müdahaleye karşı çıkma» düşüncesinden ha- reketle değil, Çekoslovakya'da «sosyalist düzen» i yıkacak ve müdahaleyi gerektirecek bir tehlike bulunmadığı gerekçesi- le Sovyetler'e karşı çıkmışlardır.

Öte yanda, askeri müdahale yolunu seçen Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın öteki üye- lerinin, Dubçek ve arkadaşları- nın temsil ettikleri «reformcu» lara karşı son bir iktidar mü- cadelesi veren «eski kuşağı temsilcisi» Novotny ve taraftar- larının «anti-sosyalist unsurlar- ın» varlığını olduğundan fazla- şırmalarıyla ilgili bir yorum yapmış ve bu nedenle de «yanlış bir adım» atmış olmaları müm- kündür.

Bugün «yanlış adım» dan en az zararlı dönme yolunun se- çilmesi, Dubçek ve arkadaşları- nın Çek halkının gerçek temsil- cileri olarak kabul edilmesi, ya-

ni yeniden başlangıç noktasına gelinmesi yukarıda önerilen yar- gıyı doğrulamaktadır.

Sosyalist dünyada «yenileş- me» hareketi doğal olarak kaçı- nılmaz bir biçimde «yenileşme sarsıntılarına» da yol açmakta- dır. Yenileşme hareketinin «ha- sım» bir dünya karşısında yapı- mak zorunluluğu, çok kez yer- legme sarsıntılarını, tıpkı Çek örneğinde olduğu gibi, son dere- ee ciddi düzeylere çıkartmakta- dır.

Öte yandan, bu konuda «yan- lış yorum» lar yapılmakta, ba- zen tıpkı Çekoslovakya'da oldu- ğu gibi «yanlış» adımlar atıl- maktadır. Ama sonunda bir çı- kış yolu bulunmakta ve ailenin giddetle çatıran fertleri yine «sosyalist çizgi» de anlaşılmak- tadır.

■ Askeri müdahalenin yarattığı olumsuz or- tam, sosyalist toplu- luğun parçalanması yolunda istismar edi- liyor.

Şimdi sosyalist topluluğun ya- ralarının sarılmasının sabır ve feragat isteyen güç sürecine hazırlandığı bir sırada batının bilinen kesimleri, güçlü yayın ve propaganda imkânlarıyla, «askeri müdahale» nin yarattı- ğı olumsuz ortamı, sosyalist top- luluğun parçalanması yönünde alabildiğine istismar etmek ça- basındadır. Sosyalist ülkeleri as- kerî müdahalenin «soyut bir bi- çimde yorumlanmasıyla» Anglo- Amerikan emperyalizmi parale- line düşürmek, bu ayakoyunu

ile de «emperyalizmi» e iğrenç dolaplarında bağışlık kazau- dırmak yolundaki spekülasyon- lar bugünlerde oldukça yaygın- dır. Bu tür davranışlar ne yazık ki batıya özgü değildir. Başta Tito olmak üzere, belli dozlarda da oisa Romanya, «yangına kö- rükle gidenler» arasında yer al- mışlardır. İki dünya arasında sıkışmış bir Yugoslavya'nın sos- yalist dünyada yeni müttefikler, Romanya'nın da sosyalist dünya içinde «ayrı» hareket eğiliminde Çekoslovakya'nın şansında sağ- lam bir dayanak aramasını bir dereceye kadar doğal karşıla- mak gerekir. Romanya şimdi bu çabasının bizzat sosyalist toplu- luğu tehdit eden düzeylere eriş- tiğini farketmiş, akıl yolunu seçmiştir. Yugoslavya ise bu ko- nuda bir süre daha «batı» para- lelinde yol alacağı benzemekte- dir.

Bu arada, bazı sosyalistlerin, çocukların bile düşmeyeceği «sosyalist emperyalizmi» uydur- masına azgın bir istekle kendi- lerini attıkları, hata sayılabile- cek bazı davranışları «ihanet» diye nitelendirdikleri, kaleme sarılarak garip «marksist» teo- riler yazıp dünyaya sosyalizm dersi verdikleri, işi sosyalist mücadeleyle yeni stratejiler çiz- meye kadar vardıkları görül- mektedir. Bu derece önemli or- meselelere yakışık olmaz kelme- ler ve suçlamaların dolup taşıdığı kahvehane ağzıyla bakmak, herhalde sağlıklı bir çözümün gereği olamaz.

Sosyalistler, ne olursa olsun, sosyalizme saygılı olmakla yü- kümlüdürler. Bunda birleşmek, meselelerin çözümünde en sağ- lam platformdur.

Brejnev Moskova'da Svoboda'yı

karşıyor (üstte) ve Sovyetler'in tekrar muhatap olarak kabul ettiği Dubçek ile Smirkovsky (yanda). Sovyet ve Çek liderleri şimdi buzları eritmeğe ve sosyalist bütünlüğü kurmağa çalışıyorlar.

Tarsus'lu gençlerin Evrensel Barış Şenliğinde oynamak imkânını bulamadıkları «İRGAT» oyunundan bir sahne

Devrimci tiyatrolara baskı

“İrgat,” “Komünist oyunları,”

Hüseyin KIVANÇ
Tarsus'tan yazıyor

Amatör TAŞ Tiyatro
Topluluğu yönetmeni
Erdal MERDAN
Kayseri'den yazıyor

Haşmet Zeybek tanınmış bir yazar değildir ama kendi sınıfının yaşantısını yansıtabilen amatörlerden biri olmuştur. Babasının maaş almasını geçirdiği için, kendi geçimini, tahsil masraflarını yazın tarlalarında ırgatlık yaparak sağlamaktadır. İşte bu yaşantıyı «İrgat» adlı eserde oyunlaştırmıştır.

Gerçekten ırgatlık yapan amatörlerin kurduğu «Tarsus Sanat Tiyatrosu», işte bu eseri oynamaktadır. Bu tiyatroyun oyuncular, uzak köylerden şehire okumak için gelmiş köylü çocuklarıdır ve şimdiye dek halktan uzak kalmış olan tiyatroyu, gerçekten halka indirmenin mücadelesini vermektedirler hiçbir engel tanımadan.

«İrgat» oyunu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi 1968 festivalinde üç birincilik kazandı. Eserin temsilini gören birçok tanınmış tiyatro adamı, eserin başarısı karşısında hayret ettiler. Muhsein Ertuğrul, heycandan dudaklarını kemiriyordu. Adalet Ağaoğlu ayakta alkışlıyor, Ergin Orbay ve Tuncer Necmioğlu oyunculara sarılmış, tebrik ediyordu.

İrgat'ı 1968 Evrensel Barış Şenliğine hazırlamak isteyen oyuncular, yoğun bir çalışmaya girişmişlerdi. İşlerini bırakmışlardı hepsi de... Haşmet Zeybek haftahga, Caner Öztayg'ı uzun kesmeye, Ali Korkmaz köydeki inşaat kalfahgına, Ekrem Kahraman bahçe çapalamaya gitmemişlerdi. İsmail Hakkı 90 lira haftahgı istemiyordu. En acısı, sorumlu yönetmen Metin Çeliktaş ailesini üç-dört haftahgına açığa mahkûm ederek görevine koymuştu. Oyuncuların tümü, ırgatlıkla kazandıkları paraları, seve seve vermişlerdi tiyatroyun masraflarına katılmak için.

Ne var ki, gerçeklerin gözler önüne serilmesine tahammülü olmayanlar, Evrensel Barış Şenliğini engellediler. Gelmejeri, ülkemiz için büyük bir onur kaynağı olacak ünlü düşünürler de, tanınmış folklor ve tiyatro toplulukları da yurda kabul edilmediler. İptal telgrafını almadan genliğe gelen toplulukları da, baskınlar yaparak, apar topar, sınır dışı ettiler.

Fakat, Tarsus Sanat Tiyatrosu, halkı eğitime ve bilinçlendirme mücadelesinden hiçbir zaman vazgeçmeyecektir. Toplarıyla, tüfekleriyle ve de polisleriyle gelseler dahil!...

Kayseri'de, altı amatör oyuncudan kurduğumuz tiyatro topluluğu, ilk olarak Cahit Atay'ın «Kerpiç Mehmet» ve «Pusudaa» adlı oyunlarını temsil etmişti. Topluluğumuz Kayseri ve Bünyan'da, umduğumuzdan fazla ilgi gördü. Bu ilgi bizi pek sevindirdiyordu. Çünkü, topluluğumuzun amacı ülkemizin deritlerini, yaralarını yansıtmaktır. Bunlar açıkça ortaya konulduğu sürece, herkesin kendi deritlerini daha iyi kavrayacağına, bunların giderilmesi için elinden geleni yapacağına inanıyorduk. Fakat Pınarbaşı'ndaki olaylar, inanılmaz kadar enteresan oldu: İlgiyle karışılan oyunlarımızı Kayseri'nin bütün kasabalarında, gerekirse köylerinde oynamak, böylece tiyatroyu halka götürmek amacındaydık. Bu amaçla Pınarbaşı'nda temsiller verecektik.

Emniyet Amirinden izin aldıktan sonra oyunların dekorlarını kurma hazırlığına başlamıştık ki, «Komiserin emri var, oyunlar yasaklandı, oynanmayacak» diye bir haber geldi. Güya Pınarbaşı halkı «Bu oyunlar komünist oyunu, oynanırsa oyuncularını sahnede vuracağız» diye şikayette bulunmuş. İşin aslına araştırınca gördük ki, «Pınarbaşı halkı» dedikleri, Ahmet Kayhan adındaki bir bakkal ile onun idaresindeki üç-beş çapulcu imiş. Bu çapulcular, komiserle gidip oyun yasaklanmazsa bizi öldüreceklerini söylemişler. «Vazife-şinashgına» hayran kaldığımız komiser bey de, bu çapulculara ders vermek yerine, Kerpiç Mehmet ve Pusudaa adlı oyunlarımızı komünist oyunu olduğuna karar verip, devlet otoritesini de sifra indirerek, oyunumuzu yasaklamış! Üstelik, olay çıkarsa tek bir polis bile göndermeyeceğini, ayığımızı ona göre denk almanızı tembihlemeyi de unutuyordu...

Oysa, bizden iki hafta önce buraya gelen (sağcı da değil) nuren bir topluluğun salavat sesleri arasında oynanan «Hezret-i Osman», bütün yetkililerce teşvik, tebrik edilmişti!...

Gerçekte, halk kendi kendisini inkâr ederek bizi vuracağını söylemek gafletine düşmez hiçbir zaman. Halkı inkâr edenlerin, iktidarın dümen suyundaki birkaç yobaz ile medrese kafasındaki birkaç nurnurunun bizlere tercih edilmesinin hesabı elbet bir gün sorulacaktır.

CEVAPLAR ÜSTÜNE GENEL DEĞERLENDİRME

Sinema çevresinde son zamanlarda ortaya atılan bir deyim bir türlü bitip tükenmeyen tartışmalara kaynaklık etmektedir. Bazıları onu hedefi olarak gösterirken bazıları «Türk sinemalarının 54 yıllık uğraşdır» diyor. Sinema çevresindekilerin karşısında böylesine zıt tavırlar taşıdıkları «Ulusal Sinema» olayına açıklık getirmek gayesiyle düzenlenmiş olan «Ulusal Türk Sineması ve Çıkış Yolları» üzerine soruşturmaya cevap vermekten kaçınan film piyasasının belli başlı yapımcıları ve bir kısım yönetmenlerinin yanısıra katılan 18 sanatçının olaya ilişkin önerilerinin ağırlığı özellikle şu noktalarda toplanmaktadır.

a) Genellikle fikir birliği içinde oldukları kabul edilen Lütfü Akad, Halit Refiğ, Atif Yılmaz ve Metin Erksan dörtlüsünün ilk üçü «Ulusal Sinema» yı Türkiye'nin gelecekteki sineması diye gösterirken Erksan «Ulusal Türk Sinemalarının 54 yıllık uğraşdır» dedi.

Ulusal Sinemayı halkın diliyle halk yararına yapılan sinema diye niteleyen Lütfü Akad aydınları kinamış ve «Elli denem zümre Türk Sinemacısını ve seyircisini öldürmüş olmasın» ve «Kültürsüzlükle yargılanmıştır. Tutulacak en olumlu yol, bütün meselelere sarca köşkünün batıya açık penceresinden bakanları bu yargılarında desteklemektir. Şu anda hiç olmazsa sinemayı kurtarmak için çevrelerince aydın sanırların bu sanattan uzak tutulması fayda vardır. Türk Sinemacıları, Ulusal sinemanın çıkar

yolunun bilincindedirler» demiştir.

Halit Refiğ'in «Türkiye'nin Moklar arasında kaynayıp uflanmaması için tek çaresi bütün evrensellik akımları karşısında Ulusal'lık kalkmasını kullanmasıdır. Türkiye'nin bugünkü tarihsel koşulları içinde Ulusal düşünce ve sanat akımlarına sarılmamız tek varolma yolumuzdur» geklindeki önerisinin yanısıra Atif Yılmaz da «Ne güçlü devlet koruması, ne güçlü sermaye ile desteklenmemiş olan olan Türk Sinemasının varlığını mümkün kulan ana unsur, yerli filmi yabancı filme neredeyse peşinen tercih eden bir ulusal seyirci birikimi olmuştur. Bu birikimin temelinde yatan kültürel olgu, yani yabancı filmler karşısında Türk seyircisinin gösterdiği yetinmezlik, gerçek Ulusal Sinema'yı ergeç yaratacaktır. Bağmsızlık tarihi olan her ulus gibi Türk Ulusunun da zengin bir kültür geleneği vardır. Toplumumuza has tarihsel-sosyal şartların özelliğini yansıtan bu kültür, sanatların her dalında özgün örnekler vermiştir. Türk Sineması bu mirasa sahip çıkarak ona toplumumuzun çağdaş gerçeğine dönük bir anlayış içinde taze ilkeler kazandıracaktır. Bu arayışın bilincini taşıyan her Türk filmi, Ulusal Türk Sinemasının ürünü sayılmalıdır» demiştir.

Erksan'ın önerisi ise düşüncelerinden çok değişik bir yönde olmuştur: «Bin yıldan beri vahşi hacı ile barbar meşol'a karşı, son hesaplaşmalar

Reklam, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLAM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ
yurt içinde ve dışında
EN ETKİLİ VE EN İSRAPSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu, Nispetiye Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

"ULUSAL TÜRK SİNEMASI VE ÇIKIŞ YOLLARI" ÜZERİNE SÖRÜŞTÜRME

hazırlayan: Attilâ Gökboro

da yenici bir savaş vermiş olan Türk insanı, bu bin yılda Türk uygarlığını yaratmıştır. Milli Türk Sineması bu bin yıllık uygarlık gelişiminin uç yönlerinden biridir. Bin yılın bütün düşünce ürünleri Milli Türk Sinemasının temeli ve alt yapısıdır. Bin yıldan beri Türk insanının oluşturduğu, geliştirdiği ve günlük damgasını vurduğu her yaratış Milli Türk Sinemasında : bilinç altında, bilinç üstünde veya arda kalan inanlar halinde sürdürmektedir.

Metin Erksan bu sav'ında yalnız kalmadı. Nijat Özön, Sezer Tansuğ ve Ümit Utku'nun önerileri Erksan'ın önerisiyle tamamiyle çıkıyordu. Hele Nijat Özön duru deyişle bu sav'a ilginç bir yan kazandırdı : «Türk yönetmenlerinin elinden çıkan her film Ulusal'dır. (...) Bu konuda olsa olsa bir «doz»dan söz ağılabılır. (...) Örneğin, bir yabancı filmi aktaran yönetmenin filmi ulusal'dır ama, böyle bir yönetmeni ele alan, bu yönetmeni yabancı filmi aktarmaya iteleyen koşulları inceleyen bir film daha ulusal'dır»

Buna karşı yürüngede yer alan öneriler Onat Kutlar, Hüseyin Baş, Atilla Dorsay, Artun Yeres ve Üstün Barışta tarafından yapıldı.

Bugün dar anlamda bir ulusal sinemanın var olduğunu da belirtir Onat Kutlar'ın önerisi : «Ulusal Türk Sinema sanatı her ulusal sanat gibi özgün olacaktır. Hem tarihsel perspektifi içinde özgün ve devrimci, hem de bugünün evrensel perspektifi içinde özgün ve ulusal. Yani kendimizin bile olsa geleneksel kalıpları eleştirecek, yerine yeni değer ve biçimler sunacak kadar devrimci; hangi amaçla olursa olsun hiçbir yabancı kültürün boyunduruğuna girmek istemeyecek kadar ulusal.»

Hüseyin Baş ise Ulusal Sinema'yı «Halkın geçmişine ve geleceğine doğrudan doğruya ve temelden bağlı; halka dönük, halktan yana, insanların mutluluğuna eğilen, uyaran, iletken, eğiten; yoksul emekçi halk yığınlarının kendisini şartlayan, yabancılaştıran zincirleri parçalaması yönünde kavga veren, onların insan sevgisinin, barışın, beğeni ve uygarlığın yüksek düzeylerine ulaşmasında tarihsel

bir misyon ve sorumluluk yüklenen bir sinema'dır» diye tanımladı.

Bu iki düşüncenin yanısıra Üstün Barışta «Ulusal Türk Sineması kavramı aynı zamanda politiktir. Yani Ulusal Türk Sineması politik bir sinema olacaktır -politika yapan değil-. Çünkü daha çok iç ve dış sömürü altında olan veya sömürülen yeni kurtulmuş ülkelere özgü olan Ulusal Sinema :

- devrimcidir,
- gerçekçidir,
- savaşıdır,
- bağımsızdır ,

Bütün bunları ülkemizin şu anda içinde bulunduğu somut şartları ve gerçekleri zorunlu kılmaktadır. Ayrıca sanat da tarih boyunca her zaman devrimci, gerçekçi, savaşı ve bağımsız olmuştur» sözleriyle değişik bir öneride bulundu.

Atilla Dorsay «Mutlaka topluncu sinema, topluncu sanat yapılması kavısında değilim. (...) topluncu olmayan bir sanatın da, estetik ve düşünsel birşeyler getirebildiği taktirde, topluncu harekete dolaylı yoldan da olsa katkıda bulunabilir», Artun Yeres ise «Ulusal sinemamız ülkücü insanı, devrimci bir sinema olacaktır» bunu «Genç sinemacılar kuşağı yaratacaktır» demişlerdir.

Soruşturmaya katılan diğer sanatçılar ise sözünü ettığımız gerek ilk ve gerekse ikinci yürüğe yakın önerilerde bulunmuşlardır.

b) Soruşturmaya katılan bütün sanatçılar Türk Sinemasının ekonomik yapısında değişikliği önermişler, ancak bu öneriler iki yönde belirlenmiştir.

1) Türkiye'nin ekonomik yapısında meydana gelecek köklü dönüşümün doğal sonucu olarak sinemanın ekonomik yapısının değişmesi,

2) Tüm ekonomik yapıda değişmeyi gereksinmeden sinemanın ekonomik yapısının değişmesi (islahı).

c) Sinema yapıtlarını tam olarak yaratmadan denetleyen, gerektiğinde boğan bir kuruluş olan sansür kuruluna lütfü

Akad ve Sezer Tansuğ dışında soruşturmaya katılan bütün sanatçılar kesin olarak karşı tavır takınmışlar, Akad «Halkın yarına olmayan bir filmi yasaklayan sansüre neden hayır denilsin», Tansuğ ise «Sansürler genellikle toplumsal programlara aykırı olan bölümleri keserler. Ama eser usta elinden çıkmışsa geriye gene de bir şeyler kahr, hattâ belki de eksiksiz olarak» diyerek sansüre kesinlikle karşı olmadıklarını belirtmişlerdir.

Sansür'e ilişkin en ilginç öneri Halit Refik'den gelmiş «Eğer sansür kurulu Ulusal bağımsızlığımızın karşısındaysa engeldir. Yada başka bir deyimle, sansür kurulu Ulusal Sinemanın kurulmasına engel ise Türkiye'nin bağımsızlığına karşıdır» demiş. Metin Erksan «Kuruluşundan bu güne kadar sansürün varlığı ve çalışma tarzı Milli Türk Sinemasının kurulmasında sürekli olarak ve son derece zararlı olmuştur» derken Onat Kutlar'ın önerisi «Sansür tanımı gereği bir düşünce yada sanat eyleminin ortaya çıkmadan hiç bir yolla temellendirilemeyecek ilkel bir baskı aracıdır» şeklinde olmuş Ertem Eğilmez ise sansür kurulunu «bayat bir nizamnamenin bir araya getirdiği belli bakanlıkların bu işi angarya kabal eden kalitesiz memurlarından kurulu saçkın bir teşekkül» diye nitelemiştir.

Bu soruşturma nedeniyle yapılan öneriler, yönü hangi yana olursa olsun, Türk Sineması için 50 yıldan sonra girilen kuramsal çalışmaların alt yapısında yer almaktadır. Bu kuramsal çalışmalar ise bir süre sonra Türkiye'de bu günden daha iyi bir sinemacılık olacağına muştusudur elbette. Bu nedenle soruşturmaya katılanlara teşekkür ederiz.

ALİ FAİK CİHAN
Gençlik için

STRATEJİ
VE TAKTİK

Bütün kitapçılarda

Ant Der: 509

PAYEL YAYINEVİ

Yeni kitabını sunar:

ÇİN'de
Halk Komünleri

Bütün kitapçılarda

5 Lira

PAYEL YAYINEVİ

P.K. 889

İSTANBUL

Ant Der: 506

ZEKERİYA SERTEL'İN ANILARI

Türkiye'nin yarım yüzyıllık siyasi hayatına ışık tutan ve özeti ANT'ta yayınlanmış olan kitap

HATIRLADIKLARIM

(1905 — 1950)

ÇIKTI

310 sayfa, 12,5 Lira

GENEL DAĞITIM: Kemal Karatekin - İSTANBUL

Ant Der: 510

ANT'ın 6. kitabı çıktı

Nâzım
Hikmet'in
polemikleri

Kemal Sülker

«Nâzım Hikmet Dosyası» adlı eseriyle büyük Türk şairi üzerine konuşabilecek en yetkili yazarlardan biri olduğunu ispatlayan Kemal Sülker, bu eserinde Nâzım Hikmet'in her bir başlıca bir olay olan kalem mücadelelerini yansıtır. Nâzım Hikmet milli putları kırıyor. Büyük harpte tereyağı ekmek yiyenler. Abdülhak Hâmid, Ahmet Hâşim, Mehmet Emin, Yakup Kadri, Hamdullah Suphi ile çatışmaları. Nâzım Hikmet - Peyami Safa düellosunun bütün belgeleri. Lüks krome, dört renkli ofset kapak içinde fiyatı 7,5 Lira. Genel Dağıtım : ANT YAYINLARI - P.K. 701 - Sirkeci - İSTANBUL. Tel : 27 81 09

32 LİRA
BİRDEN
TASARRUF

ANT'a derhal abone olmak suretiyle dergimizi yüzde 33, kitaplarımızı yüzde 20 tenzilatlı olarak satın almak ve bir anda 32 Lira birden tasarruf sağlamak imkânına sahip bulunuyorsunuz. ANT'a yıllık abone olanlar 125 Kuruşluk dergiyi 84 Kuruş'a okuyarak yılda 21 Lira tasarruf edebileceklerdir. Ayrıca bugüne kadar yayınlanmış olan kitaplarımızdan SAVAŞ ANILARI'nı 8, MARKSİZMİN TEMEL KİTABI'nı 4, SİYAH İKTİDAR'ı 6, GERİLLA GÜNLÜĞÜ'nü 8, ORTA DİREK'i 12 Lira ve NÂZİM HİKMET'in POLEMİKLERİ'nin 6 Lira'ya alarak 11 Lira tasarruf edebilirsiniz. ANT'ın indirimli abone tarifesi şöyledir : Yıllık 44 Lira, altı aylık 22 Lira, üç aylık 11 Lira. Bu büyük tasarruftan istifade etmek için abone bedeli ile istediğiniz kitapların bedellerini «ANT DERGİSİ - P.K. 934 - Sirkeci - İSTANBUL» adresine posta havalesiyle göndermenizi kâfidir.

ANT'a DERHAL ABONE OLUNUZ

SAGCILARIN DA AYAKLARI SUYA ERMEĞE BAŞLADI

Amerikan Altıncı Filosu'nun geçen hafta kasıtlı olarak İzmir'e gelişi sol cephe de büyük tepki uyandırırken, sağ basında da bazı kalemler ilk defa olarak bu ziyarete tepki göstermişlerdir. Bir çok sağcı kalemler körü körüne Amerikan uşaklığı yapmağa devam ederken içlerinden hiç değışle bir kaç tanesinin gençlerin direnişinden ürkmüş olması Türkiye solunun etkin bağımsızlık savaşının olumlu bir sonucu olarak kabul edilmek lazımdır.

Tercüman Gazetes'i'nin süper sağcı yazarlarından Ahmet Kabaklı «6. Filo Niçin Gelir?»

Fuarı için gelmiş muazzam kütüphane. Eh, beylerimiz bimer, iki bimer karaya çıkacaklar. Tahriklerin kolay olduğu gibi... Hisar Camiline bomba koyanlar gibi bir kaç anarsist ve kandırılmış veya öfkelenmiş gençler onlara saldıracak. Ne yaparsın! Her bahriyelinin arkasına birer polis mi koyarsın... Koysan da ayrı bir rezalet... Onlar saldıracak, polisler engel olacak... Solculara fazlasıyla kızan halk da, belki gençlerin üzerine yürüyecek, al sana kan gövdeyi götüren bir kardeş kavgası... Ama neden bu manasız galle... Hükümet, tam bir neza-

dan Needet Kurdakul «Misafirliğin Hududu» başlıklı yazısında 6. Filo'nun ziyaretine şöyle karşı çıkmıştır:

«Türkler misafirperver insanlardır, amma, misafir gelecek olanın da niyet ve tutumlarının da bu insani hisse uyması birinci şarttır.

Her iki devlet arasındaki dostluk, NATO filân, evsahibinin aleyhine bir takım sakıncalar meydana getirmekteyse, misafir olmak isteyen tarafın da bu sakıncaları gözönünde tutması icabeder. Yok böyle değil de, biz dostuz, kaderbirliği yapmışızdır, ne olur ise olsun misafir geleceğim, denilmesi, saçma olduğu kadar misafirlik hukukuna da sığmaz.

Türkler, haysiyetlerine, şereflerine düşkün bir millettir. Gelecek olan misafirin de aynı karakterde olmasa bile, misafirliği sırasında aynı vasfı göstermeleri gerekir.

Daha sonra, misafirin öyle gözdağı verir gibi zorla misafirlik istemesi, misafir kaldığı memlekette veya evde malsahibi gibi hareketlere tevessül, bizi haylandırır. Bu türlü sağmahklara hiçbir Türk tahammül edemez.

Bütün bu ve bunlara benzer şartlar karşısında, Amerikan dostlarımızın, aradaki dostluğu substimal ederek, ille de geleceğim diye tutturmalarında bir isabet görülmez.

6. Filo'nun misafir olmak istediği memlekette misafir kabul edilmeyeceği ileri sürülmüş ise, misafir namzedinin yapacağı şey, talebinden vazgeçmekten ibarettir.»

Hemdert olanlar!

Bugün'u yıkmak isteyen hasetçiler Adapazarı'nda da aynı yalam yaymışlar: «Şevket çok zengin oldu. Bugün kendini kurtardı. Artık destekleme lüzum yok. Öküz gibi burunlarından soluyarak «ulan, iki senede zengin oluverdi» diyen bu hasetçi, kışkanç, fesatçı, gıyabeteçi insanlar yüzünden BUGÜN Gazetes'i — bilinmeden — batılanmaktadır.

MEHMET ŞEVKET EYGI
(Bugün — 28.8.1968)

Akşam Gazetes'i'nin abone kampanyası üzerine bu gazetenin çıkmasını kişisel yararları adına istemeyenler de kolları sıvadılar. Hemen Türkiye'nin her yanına bu gazete kapıyor, kapanırken abone parası toplayıp götürcekler, gibi çirkin ve tutarsız sözler etmeğe başladılar. Şunu okurlarımızın bilmesinde yarar var ki, AKŞAM batırılmak istenmektedir.

(AKŞAM — 28.8.1968)

başlıklı yazısında aynen şöyle demiştir:

«Amerikan 6. Filosu'nun 30 Ağustos'ta tekrar İzmir'e geleceği söyleniyor. İnanamıyorum ve sol'un bir uydurması zannediyorum. Eğer doğru ise... Daha bir buçuk ay önce İstanbul limanına uğramış ve o kadar hadisenin çıkmasına sebep olmuş bir filo böyle gün aşırı neden gelir? Bizi çok mu özlemişti? İzmir Limanı'nı batırarak mühim bir tehlike mi çıkarmıştır? Veyahut kırmızı mumla mı davet edilmiştir.

Bizim bildiğimiz, bu filo, hele bir buçuk yıldan beri, her gelişinde şimşirlik doğurmakta, tatsız, manasız sıkıntılara sebep olmaktadır. Hükümetin, devletin başını ağrıtmakta, bir takım zümreleri tahrik ederek milleti de üzmektedir.

Bu 6. Filo'nun, o da 30 Ağustos gibi milli ve muhteşem bir zafer günümüzde, o da emperyalist uşak Yunanlıların denize döküldükleri yere çıkma teşebbüsü ne manaya geliyor? Zaferimize katılmak sevinçli ise! Lazım değil, uzaktan sevinilir.

Düşünün, 30 Ağustos'ta hem bayram kalabalığı, hem İzmir

ketle, 30 Ağustos gibi bir günde, İzmir'e bu filoyu kabul etmeyeceğini bildirmelidir. Buna rağmen gelirlerse, yapılacak nümayişlere sadece seyirci kalınmalıdır. Çekoslovakya'ya giren Ruslar, dünya kamuoyunun önünde rezil olmuşlar İken, Amerika bundan ibret çıkarmalı değil mi?

Küçük ve bayağı baskı teşebbüsleriyle kendini küçük düşürecek ne var?»

Dünya Gazetes'i'nde Falih Rifki Atay ve Bedil Falk, Amerikan 6. Filosu'na övgüler düzüp hararetili davetiyeler çıkarırken aynı gazetenin ikinci sayfasının devamlı yazarların-

Yine iktidarın dümensuyunda ki Tasvir Gazetes'i de «Altıncı Filo, İzmir ve Milli Şuur» başlıklı bagyazısında 6. Filo'nun ziyaretine karşı çıkarak şöyle demiştir:

«Bugün bütün dünyada bir Amerikan aleyhtarlığı var. Bu duyusun anlamını satıhtaki izlenimlere bağlamak sadece budalalık olur. Başkası değil.

Bu aleyhtarlığın ana sebebi, bize kahrısa, ülkelerin anti-emperyalizme dayanan bağıtlıklıdır.

Anti-emperyalizmin tercümesi nedir?

— Lenin'den de büyük Stalin! —

Bir moda da Stalin'e yüklenmek... Rusya Çekoslovakya'ya saldırmakla Stalin devrini geri getirmişmiş. Sosyalistler birine tecavüz etmezmiş. Ayıpmış, günahmış...

Hele sorun ki Rusya bir defa bile Stalin metodlarından ayrılmış mıdır? Bizim komünistlerin son uğnağı olan Mao, yaman bir Stalin hayramdır. Ülkesinde onu temsil etmekte, dışarıda bir av bulamazsa milletini asıp kesmektedir.

Stalin'e iftira ediyolar! O, komünizmin tabiatına uyarak Sovyet İmparatorluğu'nu kuran, en büyük (Lenin'den de büyük) liderdir. Komünizm yaşadıkça onun bkeleri yürüyecektir.

AHMET KABAKLI
(Tercüman — 27.8.1968)

haftanın karikatürü

Bazı Anarsist Solcular muhabirimizi hırpalamak istediler»

● Gazetemiz muhbirini 5-6 malle (1) tehdit eden ve makineasını kırmak isteyen ka-badayı solcu Osman Şaifet Arolat.

Önceki gün Taksimde solcular tarafından düzenlenen «İşçilik ve açlık» yürüyüşünü takip eden gazetemiz foto muhbirimiz Nâzım Türkoğlu, solcular tarafından tehdit edilmiş, kimlikleri malûm bazı kişiler tarafından dövülmek istenmiştir.

Sadece tehditle yetinmeyen solcular muhabirimizin elinden makinesini de almak istemişler, fakat duruma diğer gazetelerden vasıflı muhbirler de müdahale edince bırakıp kaçmışlardır.

Hâdiseye önceki gün mahut yürüyüşü takip etmek için vazife başında bulunan arkadaşımızın cesim çekmesi ile (Devamı 1. Sayfada)

YALAN!

Bugün Gazetes'i (21 Ağustos 1968)

Kasımda ihtilâl hazırlığı...

ANT dergisi çok, açık ilettilerini veriyor. ANT TİP'in yayın organıdır. Onun politikasını güder ve onun emrindedir. Takını bir de olduğu tesbelli Osman A. AROLAT «Kasım'da gençliği bekleyen görev» başlıklı bir yazı yayınlıyor. Yalnız kendini ele verin bir ürünü var bizim odum olan Türkiye gençliği diye adlandırılmış, geçersiz bir isimdir «Türkiye» gençliği diyor.

«Üniversit gençleri, etkin azınlıklarını çoğaltmak yolundaki savaşlarını ancak «maşa örgütlenmelerle geliştirebilirler» diye se şenar ediyor.

«Türkiye Üniversitelerinde açıldığı zaman Kasım ayında, yarın ne yapacak beedğini ve emekçiyeye yandaş olma görevini bilen üniversite gençlerinin bulundukları bir ülke olacaktır.»

Bir tavsiye de var geçire «Bu son için genç üniversiteler, dergilerden kendilerinden yana olan bilim adamlarıyla buluşup buluşmalıdır.»

Kasım ayı dünyada parçalanmış bir devlet ayaklanmalar yaratmaya çalışacakları bir ay olacaktır. Terfiler pilinler hep bu gayeye hamsur... Ve ANT son sayısında «İhtilâlin» nasıl yapılacağına da Castro ve Che'ne — hocası Alberto Bayo'nun ağzından — derinlikle çağırıyor. Bizeat «Gençlerin Modern Don Kışot diye adlandırdığı Alberto Bayo'nun Gerillacılık derslerinden TİP'i gençlerin ve komünistlerin ne deretede fayda çıkaracakları — kesilip kesilip mübâhale ediyor. Önceden bilinen bir şey var ki içten ve dıştan gelecek bir gibi tehditler orunlara karşı devletin varlığını savunmak ve korumakla görevli buna ant içine TÜRK Solu Kuşvetlerini Demokrasist macralara karşı muhafaza etmek gerekir. Onların kuru sıkı söylemleri, gibi değil, merte bir aca duyurmuş o yonden gelece.

HOORİ MEYDANY.

KUYRUKLU YALAN

Durum Dergisi (22 Ağustos 1968)

Bize kahrısa, sömürölme olmaktan doğan ve dolayısıyla yaralanan milli gurur bu duyusun ana sebebidir.

Hele bizler...

Asırlarca limanlarında yabancı gemileri seyreden Türk halkı bugün handrası ve nede al ne olursa olsun, limanlarında yabancı gemiler görünce sinirleniyorsa, bu işlenişte asırlardan bu tarafa süregelen hicram dile geliyor demektir. Altıncı Filoyu gördükçe sinirleni-

yor isek, maziye ve bugünün şartlarını iyi değerlendirmiyoruz demektir.

Şimdi İzmir'e Altıncı Filo gelecektir.

Altıncı Filo bizi sömürmeğe gelmiyor. Ama bu halk yığınlarına kolay kolay anlatılmaz. Halkın şuur altına hakim olabilmek için nice çabalar gerek. Günün davaları değil bunlar.

NATO'nun askerî kararları öncelikle alınır. Tamam. Tamam amma, halkın şuur altı kararları da asırlarca evvel alınır usurlarla doludur.

Galiba bu milli gururumuzun dile gelişidir ki, bugünlerde sadece İzmir'de değil, hiçbir limanımızda hiçbir yabancı bayrağı ve hele Kıbrıs'ta karşımıza çıkan handrayı görmeğe ta hammülümüzü kaldırıyor.

Bu donanma dost donanması... Evet, ama insan evinde çokluk dostunu bile sık sık se lamlamaktan bıkar.

Amerikalılar hiç değışle bu nu anlamış olsalardı...